

For thoughts that cannot, yet, fly...

Universitetets fönster

Om samarbetet mellan Grundtviginstitutet
och folkhögskolan i Biskopsgården 1999-2004

Eina Hagberg & Margareta Omsäter

Grundtviginstitutet
vid Göteborgs universitet
rapport nr 4

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Universitetets fönster

Om samarbetet mellan Grundtviginstitutet
och folkhögskolan i Biskopsgården 1999–2004

Grundtviginstitutet vid Göteborgs universitet rapport nr 4

Redaktör och skribent: Margareta Omsäter, frilans
Omslag: Meira D Ahmemulic, konstnär, student Valands konsthögskola
Grafisk form: Anders Eurén, Externa relationer
Tryck: Intellecta Docusys AB 2006

Innehåll

Förord.....	7
Eina Hagberg, projektsekreterare <i>Honnörsorden fick en konkret innebörd</i>	9
Maj-Lis Follér, professor <i>Alla har rätt till kunskap och bildning</i>	15
Madeleine Larsson, studierektor <i>Samarbetet dörröppnare för de studerande</i>	17
ENKÄT, STUDERANDE	24
Miyase Ziyanak <i>Glimten av en möjlighet</i>	30
Suz KwickLarsson <i>Tanken på studier har alltid funnits</i>	35
Midhat och Namka Sabic <i>Inte lättare med svenskt betyg</i>	39
Eina Hagberg, projektsekreterare <i>Sammanförde olika världar</i>	41
FÖRELÄSARE	46

Innehåll forts.

ENKÄT FÖRELÄSARE	52
Ylva Donning, universitetsadjunkt <i>Roligt möta människor i nya sammanhang</i>	62
Rolf Ekman, professor emeritus <i>Utmaning hitta begriplig beskrivning</i>	65
PROJEKT BISKOPSGÅRDEN 1999–2004	69
Eina Hagberg, projektsekreterare <i>Osäkra ekonomiska förutsättningar</i>	91
KONTAKTER OCH LÄNKAR	93
LITTERATUR	95

Förord

VEMS UNIVERSITET är Göteborgs universitet? Vilka är det som skall studera vid högskolor? Det finns en spännvidd mellan statsmakternas uppdrag till landets högskolor. Å ena sidan skall dessa institutioner utbilda en forskarelit vilket märks i dagens krav på att utforma starka forskningsmiljöer, och å andra sidan har de demokratiuppdrag inom jämlikhetsområdet. Ett exempel på det slaget av demokratiuppdrag är krav på att nya grupper, som av tradition inte söker sig till högskolan, skall beredas plats inom högre utbildning. De två propositionerna Den öppna högskolan (2001/02:15) och Ny värld – ny högskola (2004/05: 162) pekar på behovet av breddad rekrytering till högskolan när det gäller personer från studieovana miljöer.

Grundtviginstitutet vid Göteborgs universitet utgör en plattform för möten och samverkan mellan Göteborgs universitet och Regional fortbildning inom folkhögskolan. Institutet ser som sin uppgift att stärka kontakter med och mellan olika institutioner som arbetar med kunskapsbildning.

En fråga som institutet arbetat med är: Hur gör man på ett praktiskt plan när man arbetar med breddad rekrytering? Hur skall man gå till väga för att faktiskt uppnå resultat? Grundtviginstitutet hade under åren 1999-2004 ett projekt knutet till Göteborgs Folkhögskola i Biskopsgården. Dess långsiktiga syfte var just att bredda rekryteringen till högre studier. Mer konkret innebar det att sprida kännedom om högskolan och väcka nyfikenhet på akademisk kunskap och därmed på sikt bidra till att öka tillströmningen av studenter från Biskopsgården till Göteborgs universitet.

Denna rapport handlar om hur detta arbete konkret utformades av projektsekreteraren Eina Hagberg, i samverkan med folkhögskolan, och hur olika aktörer i projektet ser på sin medverkan. Rapporten beskriver ett väl fungerande koncept för arbete med breddad rekrytering.

Projektledaren skapade i Biskopsgården ett möte och en fungerande dialog mellan olika kunskapsvärldar. För att åstadkomma detta måste en ”tredje” arena upprättas där båda parter bryter ny mark och inte ”gör som man brukar”. Ett sådant möte förutsätter att båda parter förändras. I Grundtviginstitutets projekt i Biskopsgården presenterar forskare till exempel sin forskning i miljöer utan akademiska spelregler och folkhögskolans elever öppnar sig för en okänd miljö och annorlunda akademisk värld.

Grundtviginstitutets projekt i Biskopsgården var just ett projekt och ingick inte i Göteborgs universitets ordinarie verksamhet. Det utgjordes av en projektorganisation med osäkra ekonomiska omständigheter. Arbetet med breddad rekrytering ingår i högskolans ”tredje uppgift”. Det tar tid att bygga upp en fungerande verksamhet av det slag som bedrevs i Biskopsgården och det är därför många som beklagar att projektet inte fick möjligheter att fortsätta som ordinarie verksamhet.

En viktig lärdom av Biskopsgårdsprojektet är att all förändring tar tid och att vi måste hitta uthålliga lösningar. Nu har vi en modell som fungerade -vad gör vi med denna kunskap?

Göteborg i april 2006

Eva Mark, FD

TF FÖRESTÅNDARE FÖR GRUNDTVIGINSTITUTET

Eina Hagberg, projektsekreterare

Honnörsorden fick en konkret innebörd

– KUNDE JAG SÅ KAN NI.

Eina Hagbergs deklARATION var ett uppmantrande tillrop till eleverna på folkhögskolan i Biskopsgården. För att ge lite kurage, och för att de som ville också skulle våga söka sig vidare till universitetet.

Som projektsekreterare var hon under åren 1998–2004 Grundtviginstitutets representant i samarbetet med folkhögskolan. Uppdraget var att ge eleverna möjligheten att ta del av de kunskaper som finns inom universitetet, intressera dem för högre studier, informera dem om vilka möjligheter som stod till buds och i viss mån förbereda dem inför en eventuell ny studiesituation.

Det gjorde hon bl a genom att bjuda in främst universitetslärare men också yrkesverksamma från andra sektorer till föreläsningar på lektionstid, eller till de Filosofiska kaféer som man arrangerade under mer avslappnade former på kvällstid och för en bredare allmänhet.

Fanns tillgänglig

Folkhögskolans elever fick i sin tur besöka olika institutioner på universitetet, där de i vissa fall även lyssnade på de ordinarie föreläsningarna. Dessutom hade de möjlighet att bekanta sig med universitetsbiblioteket. Eina Hagberg träffade också alla elever i deras klassrum och informerade om bl a kursutbudet på universitetet, hur

Eina Hagberg

undervisningen bedrivs där och hur man kan finansiera studierna. En dag i veckan fanns hon tillgänglig på skolan för att svara på frågor eller bara för ett samtal. Det innebar också att universitetet kontinuerligt var närvarande vid folkhögskolan.

Under projektets första år var sammansättningen bland eleverna ungefär fifty-fifty mellan studerande med svenskt ursprung och de som hade sina rötter i andra länder, och mellan män och kvinnor. I

dag studerar färre ursprungs-svenskar och fler kvinnor med invandrarbakgrund på Biskopsgårdens folkhögskola.

– Innan eleverna kom i kontakt med vårt projekt hade endast ett fåtal funderat på att fortsätta med högre studier efter folkhögskolan. Några av dem hade dock oavslutade universitetsstudier bakom sig.

Eina Hagbergs egen bakgrund var också en av hennes meriter för uppgiften: Hon kunde berätta att hon växt upp i en miljö där det inte fanns någon studievana. Att hon under uppväxten inte ens visste att det fanns något som hette universitet. Och att hon vet vad det innebär att bosätta sig i ett nytt land, i hennes fall England och Kuba. Det var förresten också på Kuba, alltså i vuxen ålder, hennes intresse för vidare studier väcktes när hon mötte några unga kvinnor som fått i uppdrag att starta nya fakulteter vid olika universitet.

Längtan efter kunskap

Kanske kände sig också några av åhörarna uppmuntrade när hon förklarade att hennes nyfikenhet och längtan efter kunskap hade varit större än rädslan för att misslyckas.

– Det är en kunskap i sig att veta vad man kan läsa. Göteborgs universitet har ett brett utbud. En möjlighet är att läsa en enskild kurs, för att pröva på.

– De akademiska yrken som eleverna i allmänhet känner till finns inom skolan, vården och socialtjänsten.

De elever som läst vidare på universitetet har också ofta valt att utbilda sig till lärare, socionomer, fritidspedagoger och tandtekniker.

Eina Hagberg säger att de elever som går vidare till studier på universitetet kan upptäcka ett ”kunskapsglapp” som man genom projektet åtminstone delvis försökt överbrygga. Som nya universitetsstudenter kan det bli nödvändigt att tillägna sig den metodik som används där, nya koder, ny terminologi och ett delvis nytt språk. Det ställs även stora krav på kunskaper i engelska för att kunna följa undervisningen.

– Många av eleverna med invandrarbakgrund har med sig ett andra- och kanske till och med ett tredjespråk från ursprungslandet. Det är krävande att också, utöver svenskan, lära sig engelska i vuxen ålder.

Någon att fråga

För de elever som fortsatte sina studier på universitetet fungerade Eina Hagberg för övrigt som ett slags kontaktperson, någon att fråga när man undrade över något, som lyssnade när man behövde ”prata av sig” och kunde komma med ett uppmuntrande ord.

Innan eleverna lämnar skolan får de ett omdöme som visar om man från skolans sida anser att de har förutsättningar att klara högre studier. I allmänhet har de genom den undervisningsform som används på folkhögskolan även tillägnat sig en stor social kompetens. På universitetet ställs de dock inför en annan situation: många gånger fordrar studierna överhuvudtaget inget samarbete mellan föreläsningarna.

Folkhögskoleeleverna fick också en presentation av högskoleprovet och hade möjlighet att genomföra ett ”genrep” innan det eventuellt var dags att på allvar visa sina kunskaper. Eina Hagberg menar att högskoleprovet i sig faktiskt kan fungera som en introduktion till universitetet.

I uppdraget ingick också, inte mindre viktigt, att försöka förbättra universitetsvärlden inför de förändringar som sker i samhället, med nya förutsättningar och där det ställs nya krav. Det räcker inte, menar Eina Hagberg, att förändra inställningen till universitetet bland nya grupper i omvärlden. Att minska den sociala snedrekryteringen. Det är också nödvändigt att förändra inställningen inne på universitetet. Som hon sammanfattar:

– Uppdraget var, som jag uppfattade det, att göra universitetets vägar transparenta, för att både ge möjlighet till inblick och att se ut.

Det som inom universitetsvärlden i övrigt kallas Den tredje

uppgiften – alltså att utöver forskning och undervisning också sprida kunskaperna i det övriga samhället – är Grundtviginstitutets första uppgift. Följaktligen var det yttersta syftet med Biskopsgårdsprojektet att stå för folkbildning. Det handlade med andra ord om ett långsiktigt tänkande.

– Det är en fråga om demokrati, att alla ska få möjlighet att ta del av den samlade kunskapen, säger Eina Hagberg.

– Därför var inte heller målet att eleverna på folkhögskolan ovillkorligen skulle gå vidare till universitetet. Däremot att alla skulle veta mer om vilken kunskap som ryms inom akademien och hur den kan inhämtas.

– Rekryteringen till högre studier skulle kunna kallas en pluseffekt. Det gäller också långsiktigt: om inte de vuxna som vi kommit i kontakt med läser vidare på universitetet så kommer kanske deras barn att välja den vägen.

Eina Hagberg säger att människors bevekelsegrunder för att satsa på högre studier naturligtvis varierar, men konstaterar att utsikterna att få ett arbete helt klart spelar in.

Sprida kunskap

Hon anar att det för utomstående legat närmare till hands att se verksamheten i Biskopsgården som en ren insats för att rekrytera studenter.

– Det ger ju en mer påtaglig effekt, något som kan mätas och beskrivas i statistik. Det är mer diffust att tala om att sprida kunskap.

– Numera förefaller satsningen på spetskunskaper ske på bekostnad av riktade centrala insatser för att minska snedrekryteringen.

Genom samarrangemang i stadsdelen blev också universitetet synligt och uppmärksammat i hela Biskopsgården, även utanför folkhögskolans väggar. Inom projektet arbetade man tillsammans med stadsdelsförvaltningen, biblioteket, medborgarkontoret Idépunkten, Folkets hus, Kulturnätverket och bostadsbolagen i

området, och deltog i satsningen Bo-bra-i-Biskopsgården.

Dessutom fanns det planer på ett samarbete mellan universitetet, Chalmers, Storstadssatsningen, Universeum och några grundskolor i området. Syftet skulle vara att öka såväl ungdomars intresse för naturvetenskap och teknik som deras kunskaper i svenska, och att locka nya grupper till stadens museer.

Eina Hagberg förklarar att det också skulle vara ett led i folkbildningen, genom att väcka elevernas nyfikenhet och medvetenhet om den samlade kunskap som finns och som de kan få del av.

– Planen var bra, men den ekonomiska verkligheten satte stopp.

– Nu skulle vi verkligen kunna göra ett bra jobb, när vi känner varandra inom universitetet, folkhögskolan och stadsdelen.

– Några av dagens vanliga honnörsord är demokrati, utveckling, integration, medborgerliga rättigheter och kunskapssamhälle. Under de här åren arbetade vi för att ge dem en väldigt konkret innebörd.

FOTO: MADELEINE LARSSON

Maj-Lis Follér, professor

Alla har rätt till kunskap och bildning

DET VAR DEN dåvarande prorektorn Birgitta Skarin-Frykman som kontaktade Maj-Lis Follér och undrade om hon ville arbeta med en utåtriktad verksamhet baserad på folkbildningstanken. Där föddes Grundtviginstitutet och hon blev den första föreståndaren.

Och just begreppet ”folkbildning” återkommer ständigt när Maj-Lis Follér berättar om institutet och arbetet i Biskopsgården. Så konstaterar hon att slagordet för dagen är ”spetsforskning”. Det talas också en del om entreprenörskap, men i de diskussionerna brukar Maj-Lis Follér hävda att man kan vara både bildad och entreprenör.

Från medelklasshem

När hon inledde arbetet på Grundtviginstitutet var det dock i en anda som bl a präglades av regeringens proposition Det öppna samhället där målet var att 50 procent av alla gymnasieelever skulle fortsätta in på universitetet. Men fortfarande var det tydligt att det inte förhöll sig så: de flesta studenter kom från medelklasshem med studietraditioner. Nu gick diskussionerna om hur man skulle kunna bryta det mönstret.

När Biskopsgårds-projektet startade, och Eina Hagberg anställdes, blev de studerande på folkhögskolan inbjudna att besöka universitetet, bl a till föreläsningar i aulan i Vasaparken.

– Vi lärde oss själva mycket, som hur lång resan mellan Biskopsgården och universitetet kan vara rent mentalt. För besökarna som sedan dessutom skulle mötas av denna imponerande byggnad och lejonskulpturer, som bara utstrålar makt.

Maj-Lis Follér understryker också hur viktigt det är att inte bara bredda rekryteringen. De nya studenterna ska sedan ta sig igenom universitetet och avsluta sina studier, och under den processen kan de behöva en del stöd. Hon menar att det handlar om en balansgång, att kanske sätta in extra insatser men inte sänka standarden. Inte schackra med den vetenskapliga grunden och gymnasifiera universitetet.

– De flesta kommer också snart ”över tröskeln”, och börjar känna att kunskapen berikar deras liv.

Mer än anställningsbara

Så är vi tillbaka vid begreppet folkbildning och Maj-Lis Follér hävdar att universitetets uppgift inte blott och bart kan vara att göra människor, som det heter i dag, anställningsbara.

– Det är klart att det är viktigt att få ett jobb, men det kan inte vara det enda kriteriet för universitetsutbildning. Alla har rätt till kunskap och bildning oavsett vad de arbetar med. Det är inte säkert att alla studenter i dag kommer att få akademiska yrken

Maj-Lis Follér konstaterar att det talas mycket om mångfald i dag, men att det då mer handlar om kvotering till universitetet. Alltså främst om tekniska frågor.

Annan utåtriktad verksamhet, som Vetenskapsfestivalen och Universitetets vecka, är självfallet också viktiga men Maj-Lis Follér menar att det fordras kontinuitet. Som t ex arbetet varje vecka på Biskopsgårdens folkhögskola.

– Men medan grundutbildningen har sina fasta medel och forskningen vilar på extern finansiering förväntas Den tredje uppgiften skötas så där lite vid sidan om.

– Då kan arbetet inte heller bli utfört.

Madeleine Larsson, studierektor

Samarbetet dörröppnare för de studerande

– DET FINNS EN sådan stark norm för hur en student ska se ut, menar Madeleine Larsson, studierektor på Biskopsgårdens folkhögskola.

– Det gäller speciellt på gamla universitet; där ses man lätt som atypisk. Normen är en person som är vit, ung och har föräldrar med akademisk utbildning. Ju färre av de egenskaperna man har desto svårare är det att smälta in på universitetet.

Så konstaterar Madeleine Larsson att det är väldigt få av de studerande på Biskopsgårdens folkhögskola som stämmer in på det här signalementet. De är ofta äldre än genomsnittsstudenten och har inte så sällan familj, är uppväxta i en miljö där det saknas studievana och har invandrarbakgrund.

När de tar steget att börja läsa på folkhögskolan är det oftast för att de vill utveckla sina kunskaper i svenska språket eller ha ett betyg, ett papper, från en svensk utbildning. Högre studier har liksom inte funnits i sinnevärlden. Det har, som Madeleine Larsson säger, funnits tusen hinder. Det har varit något för ”de andra”. Eller för svårt. Tills de väl börjat på folkhögskolan, och kommit i kontakt med Biskopsgårdsprojektet. På senare år har 60 procent av de studerande på folkhögskolan som fått gymnasiekompetens också fortsatt till högre studier.

– Vårt samarbete med Grundtviginstitutet innebar att högre

studier, från att ha varit en utopi, har blivit en reell valmöjlighet. Projektet blev en riktig ”dörröppnare”.

Madeleine Larsson understryker att det har varit viktigt för samarbetet att det verkligen känts ömsesidigt. Det skulle inte ha fungerat om den ena parten bara varit mottagare och den andra bara givare. Från skolans sida deltog en grupp av lärare och studeranderepresentanter i de samtal som ledde fram till projektet. Ett önskemål var att man skulle få en enda kontaktperson från universitetet, och det var alltså Eina Hagberg som fick det uppdraget.

– Hon blev universitetets ”ansikte” hos oss och den som våra studerande samtalade och byggde upp relationer med. Och när de fått tillit till henne hade de också fått tillit till universitetet. Studier där blev en av flera framtida valmöjligheter, och så hade det inte varit tidigare.

Enligt Madeleine Larsson hade hindret för vissa av de folkhögskolestuderande bestått i att de kommit från miljöer där studier inte ses som det normala och att de därför saknade stöd. En annan grupp hade erfarenheten att det inte är lönsamt att studera, det leder inte till något bättre jobb.

Hinder i vardagsmiljön

– Det finns alltså hinder i de studerandes vardagsmiljöer, men det är inget som universitetet i övrigt arbetar med.

Madeleine Larsson poängterar att det är ett stort steg att börja studera utan att ha något stöd från de närstående, att kanske till och med mötas av misstro. Sedan får man inte heller, menar hon, det stödet från universitetet.

För dem som har erfarenheter av akademiska studier, men rötter i ett annat land, blir invandrarskapet i sig ett problem.

– Dessa människor ses inte som en tillgång och en resurs utan betraktas som en belastning och ett problem.

– Om man har vissa brister i svenska språket och ber om hjälp, tolkas det inte som studieambition utan som ett problem.

Hur motigt det än kan verka har man från folkhögskolans sida ett tydligt budskap: För en person som inte är född här i landet, och därför saknar ett stort kontaktnät, finns det bara en väg för att förändra sitt liv. Studier.

– Om detta kunde de studerande tala med oss lärare och med Eina Hagberg. Och man kunde pröva att studera och komma tillbaka hit för att få lite stöd och hjälp, för att sedan kunna stå på egna ben.

Akademisk kunskap

Madeleine Larsson poängterar att det, utöver ambitionen att bredda rekryteringen till högre studier, var av stort värde för skolan att få möjlighet att ta del av den akademiska kunskapen, i form av föreläsningar och Akademiska kaféer.

Hon menar också att det borde ha varit intressant för föreläsarna att få sprida sin kunskap i ett annat sammanhang. I en miljö som inte är akademisk och där spelreglerna inte är givna.

– Det roligaste var samtalen mellan människor som var genuint intresserade, men inte så självklart ”lydiga” och inne i systemet, och andra som har en spetskompetens inom ett angeläget område.

– Några föreläsare värderade möjligheten högt och insåg att de mötte sina framtida studenter. Jag tänker mig också att det måste vara givande för en forskare att få denna input.

– Andra tyckte att det var jobbigt och att nivån var för låg. De såg inte att det fanns något för dem i mötet med våra studerande.

Tanken var att föreläsningarna på en gång skulle vara intressanta och aningen svåra. Och att de studerande genom mötet med föreläsarna skulle inse att de som arbetar på universitetet också är ”vanliga människor”. Med Madeleine Larssons ord skulle det vara möten som kunde ”dra de studerande in i framtiden”.

Formen utvecklades efter hand och till sist kombinerade föreläsningarna något slags realistisk universitetssituation med en anpassning till de speciella förutsättningar som rådde.

Förutom gästföreläsningarna på folkhögskolan fick de studerande också delta i ordinarie föreläsningar på universitetet. Madeleine Larsson berättar hur många blivit inspirerade av dessa besök.

– Det var något lockande, som ett möte med en värld av kunskap. Och de insåg att detta även var möjligt för dem själva. Det ligger ett slags befrielse i den insikten, även om man är medveten om att det också kommer att bli svårt.

Vara annorlunda

När de sedan kom på besök till folkhögskolan efter att ha påbörjat sina universitetsstudier gav de delvis uttryck för en annan känsla: den att vara annorlunda i sin nya miljö.

Madeleine Larsson ger ett exempel, och berättar om ett telefonsamtal som gjorde henne mycket upprörd. Hon talade med en före detta elev, en kvinna som sedan började på Handelshögskolan. Kvinnan var mycket olycklig eftersom hon kände att alla, både lärare och andra studenter, såg henne som jobbig. Som lite äldre, med barn som krävde hennes engagemang, och av kinesiskt ursprung stämde hon helt enkelt inte in på studentnormen.

– Dagen efter vårt samtal läste jag en artikel om hur viktig handeln med Kina är för Sverige. Om vilket tryck det är på kurserna med inriktning just på Kina och hur man numera kan läsa mandarin på Handels. Den här kvinnan har kulturkompetensen, mandarin är hennes förstaspråk och hon talar även kantonesiska. Men hon ses som ett problem.

– Tyvärr är det här inte något unikt exempel.

Madeleine Larsson beklagar att man från folkhögskolans sida inte har möjlighet till ett ordentligt uppföljningsarbete. Då hade man kunnat ge den här kvinnan och andra ett bättre stöd. Nu blir det mest i form av telefonsamtal från enskilda lärare.

Det kan synas vara en mycket stor skillnad mellan tillvaron på folkhögskolan, och den bild av universitetsvärlden man får där,

som det som studenterna möter när de väl påbörjat sina akademiska studier. Madeleine Larsson ser emellertid inte detta som någon konflikt:

– Människor måste få möjlighet att erfara hur något skulle kunna vara, utan att de därför ska blunda för hur det faktiskt förhåller sig. Om man har fått känna sig respekterad och erkänd för den man faktiskt är, så vet man att det inte bara är ett drömscenario utan faktiskt också är något som kan existera i verkligheten. Man har fått uppleva en bra miljö även här i Sverige, och tack vare den erfarenheten får man också en referensram till det man sedan kommer att möta. Det ge en styrka.

–Det innebär naturligtvis inte att vi blundar för realiteterna och försöker skapa något slags frizon här på skolan.

Samtidigt med Biskopsgårdsprojektet lades också projektet med studentambassadörer ner och Madeleine Larsson säger att snedrekryteringen till universitetet ökat sedan dess.

Fylla tomrum

Nu funderar man på folkhögskolan som bäst på hur man ska kunna fylla det tomrum som uppstått efter Biskopsgårdsprojektet. Madeleine Larsson säger att man allra mest saknar den kontinuitet det innebar när en speciell person som representerade universitetet fanns på skolan varje vecka. Hon konstaterar att man genom åren slipat fram en fungerande modell, där en kombination av olika insatser samverkade.

Under en period samarbetade man i stället med Högskolan i Borås, och Invandrarakademin, där det fanns ett stort intresse för dessa frågor. Ett problem var emellertid att det blev ett extra hinder för eleverna, med den livssituation många av dem har, om de skulle studera i Borås. Resorna skulle helt enkelt bli för långa.

– Det här handlar om demokrati men också om representativitet, säger Madeleine Larsson.

– Och det är universitetens ansvar att rekrytera så att studentgruppen blir representativ. Men jag har förstått att man inte är intresserad av detta på Göteborgs universitet. Det saknas inte kunskaper på området, det saknas motivation. Man har tillräckligt många sökande till studieplatserna, och man får sina anslag.

Betala ett pris

Madeleine Larsson hänvisar till Diskrimineringsdelegationen som föreslår att den som diskriminerar, på t ex etnisk grund, också ska betala ett pris för detta.

– För universitetens del skulle det kunna betyda att man ska ha en representativ sammansättning av studenter, och att man ska se till att alla känner sig hemma och vill stanna. Annars får man mindre statsbidrag.

Madeleine Larsson menar också att det borde ses som en del av en universitetslärares kompetens, och vara meriterande, att kunna ta vara på den resurs det innebär med en, som hon säger, mångfaldig studentgrupp.

– Det är så den framtida studentgruppen ser ut, och som man självklart måste kunna arbeta med.

Göteborgs folkhögskola har haft kurser i Biskopsgården sedan hösten 1997. Nu har skolan ca 100 studerande. Studierna kan leda till grundskole- eller gymnasiekompetens, och hur lång tid det tar att nå högskolebehörighet beror på vilken studiebakgrund eleven har från början. I allmänhet fordras det att man studerar mellan ett och fyra års på folkhögskolan för att kunna söka vidare till en högre utbildning.

Stadsdelsförvaltningen i Biskopsgården stödjer skolan på olika sätt.

Så här beskriver man från folkhögskolans sida den egna verksamheten:

” Vill du ha kulturell mångfald? Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården är känd för sin mångfald och interkulturella kompetens. Vi bemöter varandra respektfullt, bekräftande och nyfiket i en miljö med språk och livsåskådningar från hela världen. I första hand tar vi in sökande från Biskopsgården.”

År 2005 revs skolbyggnaden på bilden, för att ge plats för bostäder, och folkhögskolan flyttade in i f d Treröseskolans lokaler.

Sammanställning av svar på förfrågan om 'Medel som använts för att belysa möjligheten till vidare studier', vilken ställts till studerande vid Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården under juni 1999.

Efter att under två terminer ha tagit del av samarbetet mellan Folkhögskolan och Grundtviginstitutet tillfrågades eleverna hur de upplevt detta. Avsikten med detta var att få en uppfattning om vilket bestående avtryck hos eleverna som mötena med universitetet hade medfört. Eleverna ombads att uttrycka sin uppfattning i berättande form om föreläsningar, filmvisning, besök på folkhögskolan av Utbildningsavdelningen vid GU samt studiebesök till universitetet.

En översiktlig beskrivning av det gångna årets program sammanställdes och delades ut på skolan under juni månad 1999. Skriftliga svar sändes in samma månad.

Vid skolan studerade då femtiotalet elever, varav tio använde sig av möjligheten att skriftligt ge sina synpunkter om samarbetets form och innehåll.

Nedan följer en sammanställning av de inkomna svaren över fyra programområden: Föreläsningar, filmvisning, besök på folkhögskolan av GUs utbildningsavdelning samt studiebesök till universitetet.

Föreläsningar

För att bättre belysa möjligheten till vidarestudier bedömdes det av lärare och mig som viktigt att berätta om olika former av klassresor som gjorts i Sverige under 1900-talet, liksom att belysa det faktum att kunskap genom studier förändrat attityder och värderingar samt fungerat som ett redskap till en breddad demokrati i det svenska samhället.

Föreläsningarna hölls av Stefan Schedin från Sociologiska institutionen kring temat 'Förändringar i det svenska samhället – Klassresor och ökad demokrati' och Berit Larsson från Filosofiska institutionen kring temat 'Förändringar av attityder och värderingar'.

Stefan Schedins föreläsning har alla de sex som närvarat varit positiva till. Föreläsningen beskrivs som 'Intressant' och 'Bra' med olika tillägg:

Det påminde om de gamla socialdemokraternas folkhem och om synen på folkhemmet, att det blivit en utopi; bra att se hur Sverige varit indelad i klasser - det är väl så nu också?; intressant att få veta lite mer om hur det var förr och jämföra med hur det är nu.

Berit Larssons föreläsning besöktes av hälften av de svarande. Av dessa fem har två beskrivit föreläsningen som intressant och med mycket diskuterande kring ämnet. Övriga tre uttrycker det som att: det är svårt att förstå hennes uppfattning; kommer inte ihåg så mycket; tyckte inte om föreläsningen - kanske var det ett svårt ämne hon pratade om, jag vet att jag inte förstod så mycket heller.

Filmvisning

Film som form och utgångspunkt för diskussioner prövades på med filmaren Mohammad Ghamari och hans verk 'Mamma flyttar hemifrån'. Filmen beskriver hans dilemma som boende i en för honom ny kultur, men visar på samma gång tidlösa generationskonflikter. Av de sju som besvarat frågan har fem använt orden 'Bra' och 'Intressant'. Värderingar och beskrivningar har uttryckts om såväl filmens form som dess innehåll: Intressant, kul film, bra skildring om generationsklyftan.

Det sägs också att: Frågan som finns i filmen kan säkert hända i Iran men (skulle visas) genom två olika klasser; tyckte inte om filmen men ämnet var ändå viktigt att diskutera; det har varit intressant eftersom det var många som hade olika åsikter; filmen skildrade de olika kulturerna som invandrat och ändrats i Sverige.

Besök av Utbildningsavdelningen vid Göteborgs universitet

Innan beslut om vidare studier kan tas är det nödvändigt att känna till förutsättningarna för detta. För att öppna beslutsprocessen inbjöds Catharina Langendorf från GUs utbildningsavdelning att informera i folkhögskolans alla tre årskurser om när, var och hur man söker till universitetet samt former för finansiering av detta. Information gavs också om hur Utbildningskatalogen är uppbyggd och om hur Högskoleprovet går till.

Av de tio som återsänt förfrågan har sex personer inte berört detta över huvud taget, två har svarat att de inte var närvarande. Den enda som besvarat denna form av samverkan skriver:

Det är bra att de går ut och förklarar lite om antagningsregler och behörighetskrav.

Studiebesök till universitetet

För att minska tröskelkänslan inför universitetet har studiebesök gjorts på Göteborgs universitet. Under ca 3 timmar har mindre grupper besökt Universitetsbiblioteket, Artisten, huvudbyggnaden i Vasaparken, Informationshörnan, Kurs- och Tidskriftsbiblioteket samt Utbildningsavdelningen. Koncentrerad muntlig information och informationsbroschyrer har givits av personal på de olika institutionerna. Möjlighet till lånekortsansökan gavs.

En av tio svaranden har beskrivit studiebesöken som 'Jättebra och mycket givande', fyra använder ordet 'Bra', övriga fem har inte yttrat sig om studiebesöken.

De fem som svarat har olika tillägg: Lite stressigt eftersom tiden inte riktigt räckte till men ett bra studiebesök i regnet; mycket att gå, mycket tajt med tid mellan olika ställen; tiden räckte inte riktigt till, mycket att hinna med; det var bra så man vet var alla olika ställen ligger, fast det var för lång vandring; trodde Göteborgs Universitet var bara "ett ställe", där bara de "smarta" och högutbildade fick

tillträde till, visste inte heller att UB var så stort och hade så mycket kunskap gömd!

Vad kan vi läsa ut av elevernas svar?

Genom den femtedel av eleverna vid folkhögskolan vilka skriftligen gav uttryck för sina kommentarer kring samverkan med universitetet görs följande reflektioner.

Föreläsningar

Folkhögskolans elever mötte två kunniga forskare från två olika forskningsinriktningar, med två sinsemellan olika former för sin föreläsning - en mer konkret sociologisk och en mer abstrakt filosofisk. De svarande uttryckte svårigheter att förstå den mer abstrakta föreläsningen, vilket visar på vikten av att föreläsare måste inte bara väljas med tanke på målgrupp, utan också förberedas noga om målgruppen och tillräckligt med tid måste ges för frågor och diskussion efter föreläsningen. Även målgruppen bör förberedas, speciellt om gruppen inte har stor erfarenhet av möten med akademiker. Detta skulle kunna ske t.ex. genom att tema för föreläsning och ordinarie undervisning på folkhögskolan är i samklang. Samarbetet med bibliotekarien kring böcker om det aktuella ämnet visade sig vara en bra grund.

Under detta första år av samarbete hölls föreläsningarna samtidigt för alla årskurser, i en stor gemensam sal, något som skulle kunna varieras genom att ha kunskapsutbyten med varje årskurs för sig.

Filmvisning

Val av för temat relevant film kombinerat med personligt besök av filmaren var uppskattat.

Att använda sig av icke-akademiskt inlägg i pågående diskussion om immigration/integration visade sig vara god grund för en öppen dialog. En filmvisning kan även innebära att familj, vänner och

Delar av klass 3 år 2004

bekanta till elever och lärare lättare kan inbjudas till besök i skolan, vilket gör att skolan blir en angelägen mötesplats för kunskapsutbyten för ännu fler människor.

Besök på Folkhögskolan av Utbildningsavdelningen, GU

Den låga svarsfrekvensen kan tydas som att många elever inte behöver ha denna typ av information, att de redan vet allt de behöver eller vill veta. Det kan också betyda att information om vidare studier vid högskola och universitet är något man inte tror sig behöva därför att det finns ingen anknytning till den egna eller barnens verklighet. Den som skriftligen svarade på detta var dock positiv till upplysningarna.

Studiebesök till universitetet

De som yttryckt åsikter om de studiebesök som gjorts till GU har visat att det var första gången de haft möjlighet att besöka universi-

tetet. Man var överraskad vid upptäckten att det var så geografiskt utspjtt, speciellt uttrycktes behov av mer tid för ett besök.

Sammanfattning

Totalt kan utläsas att beslut om studier vid universitet, speciellt för personer från icke-akademisk bakgrund, är en lång process. Återkommande kontakt med universitetet, i olika former, krävs för att avdramatisera föreställningen om universitetsstudier och för att ta till sig den information man behöver innan beslut om ansökan till universitetsstudier kan ske.

För att bryta den sociala och ekonomiska snedrekryteringen till högre studier krävs långsiktigt kontinuerligt samarbete, som förhoppningsvis kan ge ett fortsatt och utökat ömsesidigt förtroende och kunskapsutbyte mellan folkhögskola och universitet.

Göteborg, juni 1999

Eina Hagberg

PROJEKTSEKRETERARE VID GRUNDTVIGINSTITUTET

Miyase Ziyanak

Glimten av en möjlighet

MIYASE ZIYANAK minns hur hon fick en impuls till att börja studera. En lärare på skolan där hon städade blev förvånad när hon berättade att hon bara gått grundskolan. Hon hade sett Miyase som en person med högre utbildning. Och egentligen gav läraren uttryck för tankar som Miyase redan hade.

– Det kändes ofta förödmjukande på jobbet, när människor inte trodde att man som lokalvårdare var någon som hade något att komma med.

När sedan folkhögskolan i Biskopsgården presenterade sig vid ett arrangemang på Vårväderstorget sökte hon in, tillsammans med en kusin.

Ett verkligt uppsving

– I början kändes det som om jag kommit till himlen. Det var ett verkligt uppsving för mig. Lärarna var underbara och professionella. Och jag kände att jag blev sedd.

Miyase Ziyanak föddes i en kurdisk by i Turkiet. Familjen flyttade dock till Danmark när hon var åtta år, eftersom pappan fått arbete där. När Miyase var 17 år flyttade hon till Sverige för att gifta sig. Nu vid 42 år ålder bor hon i Biskopsgården tillsammans med man och tre söner. Och så är hon nyutexaminerad socionom.

Grundtvigsinstitutets närvaro på folkhögskolan hade stor be-

tydelse för hennes, och många andras, beslut att fortsätta studera, berättar Miyase. Det var viktigt att lärarna och Eina Hagberg berättade om sina egna studier och diskuterade kring detta.

– Ändå vågade jag inte riktigt nudda vid tanken att jag skulle kunna studera vidare. Men det blev som en process.

Miyase säger att hon såg Eina Hagbergs bild av universitetet som smått exotisk. Men den väckte tankar och gav glimten av en möjlighet. Kanske skulle det ändå inte vara så farligt att läsa där?

– Eina är så jordnära, hon är liksom på vårt plan. Vi hade föreställt oss att de som har en hög utbildning och jobbar på universitetet befinner sig ”där uppe”. Men Eina var inte svår att nå. Och hon kunde kosta på sig att vara lite osäker, måste inte vara allvetande. Egentligen behövde hon inte göra så mycket, bara närvara.

Miyase Ziyanak beskriver gästföreläsningarna som något speciellt. Eleverna brukade förbereda sig lite före varje föreläsning. Det var inte så att de uppmanades att gå igenom vissa sidor, det var ett fritt val, men Miyase säger att hon älskar att läsa. Hon satt också och tänkte för sig själv för att komma in i ämnet.

– Föreläsningarna födde nya tankar och vi fick möjlighet att diskutera och sätta ord på sådant vi redan kände till. Det blev ett samspel mellan oss som deltog, där vi fick möjlighet att ta del av varandras åsikter och erfarenheter.

Arbetade och studerade

Parallellt med studierna arbetade Miyase som lokalvårdare . Men när hon hade möjlighet gick hon också gärna på de Filosofiska kaféerna.

– Jag blev glad av föreläsningarna. Bara detta att komma ifrån vardagen en stund. Och alla fick säga sitt. På universitetet satt man bara och lyssnade.

Miyase Ziyanak tycker överhuvudtaget att det var stor skillnad på andan på folkhögskolan och universitetet. På folkhögskolan

fanns en större gemenskap; både lärarna och studiekamraterna kändes närmare och man var mer engagerad i varandra.

– Jag har tänkt att det var som skillnaden mellan landsbygden och storstaden.

– På folkhögskolan var det också en salig blandning av människor. I min kurs på universitetet fanns bara fyra invandrare. Jag kände att jag inte passade in. Det var ensamt och jag saknade en sådan arena för möten som jag varit van vid. Relationerna var mer ytliga.

Skapade oro

Miyase Ziyanak säger att hon också saknade någon form av stöd under studietiden på universitetet. Studenterna fick inte någon feedback, och det skapade en oro som Miyase trodde hon var ensam om. Efter hand visade det sig emellertid att de var många som delade den känslan, men alla höll detta för sig själva.

– Det borde skapas ett forum där studenterna har möjlighet att reflektera över ämnen och undervisning, och vädra sina känslor. Där skulle man också kunna ta upp sådana rent praktiska frågor som till exempel hur man får tag i kurslitteratur.

– Dessutom skulle det nog vara bra med någon typ av mentor-system.

Så slår Miyase Ziyanak ändå fast: Studierna i socialt arbete var berikande, så visst tjänade de ett syfte.

Under den första tiden på folkhögskolan var Miyase helt emot tanken på att fortsätta studera. Nu tror hon själv att det var av rädsla för det hon inte visste något om. Hon protesterade när lärarna tog upp saken, och hade många försvar. Som att hon var för gammal. Och att hon inte var så duktig som de trodde. Till sist sökte hon ändå till några universitetskurser.

– Jag ville ju egentligen utforska mer om mig själv och utvecklas som människa. Samtidigt trodde jag nog inte att högre studier kunde stämma med den roll som jag ansåg att jag hade. Det var

helt enkelt inte så vanligt att kvinnor med vuxna barn satsade på sig själva. De förväntades i stället planera för barnens framtid.

Miyase Ziyanak trodde att människorna i hennes omgivning ställde vissa krav på henne, och där ingick inte universitetsstudier. Sedan upptäckte hon att många i själva verket var väldigt positiva och tyckte att hon var en person med kraft.

– Jag har nog också givit andra mod. Socionomprogrammet har blivit populärt bland studerande på folkhögskolan och jag tror att jag banade väg. De tänker kanske att om jag orkade ska nog de också klara det.

Miyase är den enda i sin familj med en universitetsutbildning. Pappan har avslutat grundskolan. Mamman har gått några år i skolan, så hon kan läsa och skriva. Miyase berättar att mamma var en av dem som uppmuntrade henne mest. Hon hade alltid suttit och berättat mycket för sina barn, vid kaminen på kvällarna. Som Miyase säger fanns det inte så mycket att göra på den turkiska landsbygden på den tiden, ”vi hade inga elektroniska grejer”. Syskonen såg mest berättelserna som sagor. När Miyase sedan läste på folkhögskolan insåg hon att det var gamla mytologiska berättelser som finns inom många kulturer och som rymmer mycket av psykologi, sociologi och etik.

– Med andra ord kan man, som min mamma, ha stora kunskaper trots att man inte gått så många år i skolan.

Starkt stöd

Miyase Ziyanak hade alltså ett starkt stöd från föräldrar och bekanta. Och även sönerna var noga med att pusha på: Kom igen mamma, ge inte upp, tänk bara på att klara nästa kurs. Det kunde förstås behövas under alla år då hon läste på heltid och arbetade som lokalvårdare på halvtid. Hushållssysslorna skötte männen i familjen.

– Fast jag lagade maten, det reviret lämnade jag inte, säger Miyase och skrattar.

– Och jag hade dåligt samvete för att det var några procent där jag inte fanns närvarande för mina söner. Jag var rädd att jag skulle missa något i deras utveckling. Det kan vara svårt att släppa mammarollen.

Nu har alltså Miyase Ziyanak klarat av universitetsstudierna. Och är tillbaka i jobbet som lokalvårdare, nu hos Kriminalvården.

– Jag är faktiskt skräckslagen inför att börja arbeta inom mitt yrke, erkänner hon.

– Jag tror liksom att jag måste kunna allt redan innan jag börjar på ett jobb, och tänker att jag inte har så mycket erfarenhet.

Förmodligen ser hennes arbetsgivare saken på ett annat vis. Inom Kriminalvårdsmyndigheten står man inför många pensionsavgångar och behöver rekrytera ny personal. Till hösten börjar därför en intern kurs för blivande frivårdsinspektörer och Miyase Ziyanak har blivit erbjuden ett av jobben.

Suz KwickLarsson

Tanken på studier har alltid funnits

– ÅHHH-BILDEN ÄR BORTA. Men det är en bild som man är bra på att sälja in på universitetet. Det är ett slags skenstatus.

Nu vid 35 års ålder är Suz KwickLarsson inne på lärarutbildningens slutspurt. När hon var tonåring kunde nog varken hon eller någon annan ana att hon skulle välja just den banan. Klassläraren på högstadiet förklarade nogsamt för henne att hon var ”mer praktiskt lagd”. Trots att hon var bra i svenska och religionskunskap fick hon aldrig högre betyg än treor. Det skulle ju bryta mönstret och liksom se märkligt ut, menade läraren.

Hennes mamma hade slutat skolan i åttonde klass medan pappan tagit realexamen. Själv valde Suz den två-åriga linjen ”barn och ungdom” på gymnasiet. Mest för att hon slapp matten. För det ämnet var hon dålig i, hade en annan lärare också lärt henne. Efter gymnasiet började hon arbeta på ett gruppboende, med habilitering av intellektuellt funktionshindrade.

– Men jag ville alltid mer, säger Suz KwickLarsson.

På gruppboendet hade hon en bestämd syn på målet för verksamheten, som hon inte fick något gehör för. För att komma bort ett tag gick hon en ettårig pröva-på-kurs i bild, drama och musik på en folkhögskola. När det var dags att återvända till jobbet på gruppboendet kände hon att hon inte orkade längre.

En kompis som jobbade extra på folkhögskolan i Biskopsgården

var övertygad om att det vore något för Suz, och till sist sökte hon. Själv låter hon fortfarande lite förvånad när hon berättar; hon hade alltid trott att det var hennes man som skulle ta steget och börja studera. Det var ju han som gillade att läsa fackböcker och filosofi. Ändå hade tanken på studier alltid funnits där. När familjen fått barn, och maken skulle vara barnledig, hade det liksom blivit läge. För Suz var det också viktigt att skolan låg på hemmaplan i Biskopsgården.

– När jag kom till folkhögskolan tänkte jag: här vill jag stanna hela livet. Där fanns ingen betygshets och inga jämförelser. Utbildningen utformades för att passa varje elev. Jag tycker fortfarande om att vara där. Det är bra för själen, man känner att man duger.

Däremot hade Suz KwickLarsson till en början inga mer långsiktiga mål. Hon skulle skaffa sig gymnasiekompetens, sedan fick hon se. Planerna växte fram med tiden.

– Lärarna trodde på mig. Jag hade aldrig sett mig själv som ambitiös, men det sa de på skolan. Jag tror att ambitionen bottnar i arbetarklasskulturen, man ska arbeta och göra rätt för sig.

Mycket tack vare Grundtvig

– Sedan var det mycket tack vare Grundtviginstitutets projekt som jag sökte till universitetet. Vi fick helt enkelt se att det inte var något farligt. Tidigare hade jag vänner som läste där och jag kände en avgrund till dem. Universitetet var något fint och jävligt speciellt. Nu ser jag det som en institution bland andra.

– När vi gick i trean kände vi alla att vi ville gå vidare, och mer än hälften fortsatte till universitetet. Vi hade höga krav på oss från lärarna. Jag tror också att vi var med och skapade en trend och förhoppningsvis har vi fungerat som förebilder för dem som kommit efter oss på folkhögskolan.

Suz berättar hur Eina Hagberg träffade de fyra folkhögskolestuderande, och nyblivna lärarstudenterna, efter uppropet, för en fika och lite prat om vad som väntade dem. Som ett stöd. Hon tycker

också att projektets arrangemang på folkhögskolan var väldigt bra. Eleverna fick bli lära sig att anteckna under föreläsningarna, sådan teknik som hon senare har insett värdet med.

Föreläsarna hade redan en föreställning om vilka elever de skulle möta, och höll ofta föreläsningar som byggde på en dialog och där det gick att avbryta och diskutera.

– Det var bra föreläsningar. Därför blev jag besviken när jag kom till universitetet. Där kan man ibland somna. Många universitetslärare ser undervisningen som något påtvingat som de måste göra för att få ägna sig åt sitt eget ämne.

Men Suz KwickLarsson tycker att hon även under studietiden på universitetet haft nytta av folkhögskolepedagogiken. Som projektarbeten, teman och problemlösning. Hon har, som hon säger, lärt sig att klara sig själv och sina studier men också att samarbeta. Tidigare hade hon haft problem med den traditionella undervisningen; hon hade svårt att förstå koderna, vad som förväntades av henne.

Under sina praktikperioder har Suz KwickLarsson återvänt till folkhögskolan i Biskopsgården. Eleverna kan fråga om hon har man och barn och blir häpnadslagna över att hon ändå studerar.

Ge argument

– Jag brukar ge dem argument för att läsa vidare, som de själva kan använda.

– Det har nog också stor betydelse att jag bor i området och inte är någon som kommer utifrån för att frälsa andra.

Suz KwickLarsson säger att hon själv känt att maken och vännerna stått bakom henne under studietiden. Och så har farmor alltid givit henne ett genuint stöd. Till och med när hon läste konst och annat ”flum” på den första folkhögskolan. ”Tänk om jag varit ung, ta vara på de möjligheter som du har”, sa farmor.

– Mina föräldrar tycker att det är okej att jag läser till lärare, säger Suz. En utbildning som leder till ett yrke. Annat var det när

jag funderade på att läsa filosofi. Det är inte accepterat att studera för sin egen skull.

Suz menar att föräldrar som inte stödjer sina barns studieplaner egentligen försvarar sina egna livsval. Nu är hon själv snart färdig lärare i samhällskunskap och IT som pedagogiskt verktyg. Och hon är fortfarande nöjd med sitt yrkesval.

– Lärare är ett yrke där man kan påverka. Det är viktigt att se att man har makt som lärare och inte låtsas som något annat.

FOTO: MADELEINE LARSSON

Midhat och Namka Sabic

Inte lättare med svenskt betyg

– OM JAG HADE vetat då vad jag vet i dag, skulle jag ha börjat studera på universitetet omedelbart när jag kom till Sverige, säger Midhat Sabic.

– Då hade jag läst till lärare eller socionom. Men vi trodde ju att vi snart skulle kunna återvända hem till Bosnien.

Midhat Sabic var jurist och arbetade med familjerättsfrågor inom socialtjänsten. Nu konstaterar han torrt att det är ungefär det sämsta yrke man kan ha om man flyttar utomlands. Men så hade han ju heller aldrig tänkt sig att han skulle bli tvungen att lämna hemlandet. Han har inte heller hört att det ska finnas någon möjlighet för jurister, som för t ex läkare och tandläkare, att komplettera utbildningen så att den passar svenska förhållanden.

Midhat har haft en del tillfälliga jobb och praktikplatser.

– Som elevassistent, med tavelinramningar och inom kriminalvården, räknar han upp.

Så kom han på att han skulle skaffa sig svensk gymnasiekompetens. Med ett svenskt betyg i handen skulle det nog bli lättare att få ett jobb, föreställde han sig. Eftersom han redan hade en högskoleutbildning kunde han börja direkt i den tredje årskursen på Biskopsgårdens folkhögskola.

Tyvärr ökade inte studierna, eller papperet, chanserna till jobb. Midhat påengterar att han inte är kräsen. Han tar vilket arbete som

helst, och han är mycket besviken över att han aldrig ens har kallats till en intervju. Nu verkar han ha förlorat hoppet en aning:

– Jag läser i tidningen om hur många mellan 18 och 24 år som är arbetslösa i dag. Varför skulle någon vilja ha en gammal man som jag, som snart är 50 år?. Ja, jag tillhör ju alla problemgrupper i sammanhanget: arbetslös, invandrare och sjukskriven.

För tillfället är han alltså sjukskriven för förslitningsskador, som är en följd av tiden som fotbollsspelare. Nu försöker man på försäkringskassan och arbetsförmedlingen gemensamt finna en lösning, kanske i form av en praktikplats. Midhat Sabic säger att han gärna skulle vilja arbeta inom den sociala sektorn eller kriminalvården.

Gärna fortsätta

Hans hustru Namka arbetade på bank i Bosnien och det skulle hon gärna fortsätta med här. Under första tiden i Sverige jobbade hon som lokalvårdare men slet ut sig. Nu har hon också magproblem som enligt läkaren kan ha en koppling till hennes upplevelser i krigets Bosnien.

Namka Sabic har just börjat på kursen Vägen tillbaka, för långtidsarbetslösa. Under ett och ett halvt år läste även hon på folkhögskolan i Biskopsgården, men var tvungen att sluta av ekonomiska skäl.

– Jag skulle gärna fortsätta där, säger hon.

– Man kunde jobba i sin egen takt och jag behövde inte bli stressad. Dessutom var det en fin miljö på skolan och jag fick bra kontakt med både lärare och andra elever. Jag mådde mycket bättre när jag hade möjlighet att umgås med andra människor. Om jag bara kunde ordna ekonomin och börja på folkhögskolan igen...

Nu säger Midhat och Namka att de riktar in sig på barnens framtid. Den äldsta dottern läser till apotekare och den yngre har, efter en del funderande och vända, just sökt till gymnasiets naturvetenskapliga program.

Eina Hagberg, projektsekreterare

Sammanförde olika världar

UNDER PROJEKTIDEN föreläste sammanlagt 86 personer för eleverna på lektionstid eller för en intresserad allmänhet på de Filosofiska kaféerna.

– Vi sammanförde två olika världar som väldigt sällan möts, säger Eina Hagberg.

Syftet var förstås att eleverna skulle få ta del av föreläsarnas kunskap om intressanta ämnen, men också att ge dem en försmak av den form av undervisning som de skulle möta om de fortsatte till universitetet. På folkhögskolan använder man sig av en dialogpedagogik som till stor del bygger på samtal, diskussioner och ifrågasättande, och mindre på föreläsningar och självstudier. Nu fick de erfarenhet av en undervisningsform som i huvudsak innebär att lyssna på föreläsningar och studera på egen hand.

Obligatoriska föreläsningar

Föreläsningarna var obligatoriska för hela folkhögskolan, med undantag för eleverna på de sk Aha-kurserna, som är förberedande för folkhögskolestudier, som dock kunde välja att delta.

Varje tillfälle var avsatt för ett speciellt ämne. En föreläsning var två gånger 40 minuter, därefter hade man en frågestund. I planeringen fick man också ta hänsyn till de vuxna elevernas speciella livssituation, så att de t ex skulle hinna hämta barnen på dagis i tid.

– I de här sammanhangen fick eleverna tillfälle att möta personer som verkligen hade fördjupat sig inom sitt speciella fält, och som ofta kunde ge ämnet en annan genomlysning än skolans ordinarie undervisningen, säger Eina Hagberg.

– Det blev ett koncentrat av fakta, analyser, egna tankar.

Valet av föreläsningssämnen föregicks av många samtal mellan Eina Hagberg och lärare på skolan. En fråga var om föreläsningarna skulle anknyta och tillföra något till de ordinarie lektionerna på skolan eller om de skulle vara något helt utöver skolämnen. En annan fråga var om man i valet skulle utgå från elevernas uttalade intressen eller erbjuda något som de inte visste att de kunde vara intresserade av.

– Vi gjorde lite olika val från termin till termin, förklarar Eina Hagberg.

Många olika länder

Hon påpekar att folkhögskolans elever kommer från många olika länder. Därför var en inriktning att ge en överblick över ”svenskheten”, men även ”manligt och kvinnligt”. En annan var att göra jämförelser över tid eller mellan olika länder här och nu.

– Det var viktigt att ge en bild av Sverige och förklara sådant som man kanske måste veta för att t ex förstå en vanlig tidningsartikel. I förlängningen innebär det också att man får en chans till större delaktighet i samhället och att demokratin förstärks.

– Det betydde i sin tur att elever med svenskt ursprung kunde få nya insikter om andra länder.

Man lade sig också vinn om att ta upp ämnen som blev aktuella i samhället. Exempelvis bjöd man under hösten 2001 in en representant för Institutionen för freds- och utvecklingsfrågor för att hålla en föreläsning under rubriken Rättvisa och försoning, konflikter i världen efter september 2001.

En genomgång visar att de flesta föreläsarna kan hänföras till

humaniora, samhällsvetenskap, konst och media. Ändå säger Eina Hagberg att man haft ambitionen att presentera ämnen som inte varit så efterfrågade, inom t ex naturvetenskap. Detsamma gällde de konstnärliga utbildningarna, som en del elever inte ens visste att de existerar inom Göteborgs universitet.

Man var klar över att föreläsarna måste vara utåtriktade och ha förmågan att presentera sitt ämne på ett lättamt och förståeligt vis. Vid valet utgick Eina Hagberg från sin egen personkännedom, om föreläsare som hon själv hade lyssnat till under t ex Vetenskapsfestivalen eller läst om i universitetets tidning GU Journalen. Eller som hennes kontakter på olika institutioner kunde rekommendera. Just för att de uppfyllde de speciella krav som ställdes i det här sammanhanget och kanske också visat ett aktivt intresse för Den tredje uppgiften.

– Jag konsulterade helt enkelt personer vars omdöme jag litade på. I den typen av arbete behöver man goda rådgivare.

Lokal anknytning

När det gällde de föreläsare som är verksamma utanför universitetet valde man ofta personer som på ett eller annat vis hade kopplingar till Biskopsgården.

– Jag uppfattade det som att eleverna kände sig mer synliggjorda när föreläsarna hade en lokal anknytning. Det som ligger närmast berör mest.

Eina Hagberg berättar att hon medvetet valde föreläsare som hon visste var intresserade av att just föreläsa. Kanske, säger hon, fick eleverna därmed inte en riktigt rättvisande bild av undervisningen på universitetet.

– Några elever har senare, när de själva påbörjat sina universitetsstudier, också påpekat detta och varit kritiska. De har menat att undervisningen på universitetet inte infriat deras tidigare förväntningar.

I samband med föreläsningarna tog man på såväl folkhögsko-

lans biblioteket som stadsdelsbiblioteket också fram litteratur i ämnet och en del elever presenterade projektarbeten som de gjort på samma tema. Ibland hade elever och lärare förberett sig i förväg.

Samtidigt som träffarna kom till för att eleverna skulle kunna berika sig gav de också föreläsarna möjlighet att förbereda sig inför arbetet med en delvis ny kategori universitetsstudenter.

Andra vinklingar

– Eleverna kunde ställa frågor som föreläsarna uppfattade som ovanliga eller annorlunda vinklade. De frågade naturligtvis om själva ämnet, men också om föreläsarens yrke i sig.

– I en jämförelse har en del föreläsare menat att deras studenter på universitetet är mer inriktade på den kommande tentamen, att de gärna diskuterar detaljer och, kanske inte så förvånande, att frågorna ställs utifrån en större förkunskap.

– Människor ser olika på den reella nödvändigheten av att arbeta med Den tredje uppgiften inom sin anställning, konstaterar Eina Hagberg.

– Man har också olika förutsättningar för att medverka t ex på projektets föreläsningar.

Eina Hagberg menar att universitetslärarna måste få arbetstid som är speciellt avsatt för sådana åtaganden, för att de på allvar ska kunna ägna sig åt den delen av arbetet. Engagemanget i Den tredje uppgiften ska inte konkurrera med arbetet med föreläsningar på universitetet, handledning och forskning. Dessutom fordrar lärarna utbildning och handledning för att de verkligen ska vara rustade för uppgiften.

"Det är lätt hänt i dag att det blir en slagsida mot etnicitet medan klass, det mer osynliga, skymms."

Birgitta Skarin-Frykman, prorektor

Nya tag mot social snedrekrytering

När Biskopsgårdens Folkhögskola har banat

Bredare rekrytering till universitetet

Allt fler rybsjårsstudenter vid Göteborgs universitet kommer från traditionellt studievana miljöer. Alla mest ökar antalet studenter från Biskopsgården.

– Synnerligen glädjande, säger vice rektor Ann-Mari Svennerholm.

Föreläsningar, för 12 procent. – Det är ju detta vi pratar om, att rekrytera nya studenter till universitetet. Jag tror det dels beror på den information vi gått ut med, dels samarbetet mellan de mindre dramatiska, så- säg vice rektor Ann-Mari Svennerholm, ansvarig för jämlikhets- och jämställdhetsfrågor på universitetet.

"Universitetet bör bli lite mer dramatiskt"

MARGARETA ANNA SVENNERHOLM, vice rektor

Göteborg bryter snedrekrytering

på skolorna det gäller Biskopsgårdens samarbete med skolans lärare. Statistik av från högskolan visar att bryta den snedrekryteringen?

Ökad mångfald på universitetet

Samarbete med universitetet minskade snedrekryteringen

Antalet studenter från Biskopsgården och Bergsjön ökar på universitetet.

– Vädigt glädjande. Ur har blivit ett reellt alternativ där traditionen att inte ganska stark, säger ur Björn Järbur.

■ Högskoleutbildningen för två göteborgare som nya studenter. Av dessa är en från Biskopsgården. Ångrensningen för procent.

Med blandade känslor läser jag i GP det jag redan vet, nämligen att snedrekryteringen till högre utbildning ökar. Vi på folkhögskolan i Biskopsgården har mellan 1998 och 2004 haft ett framgångsrikt och mycket uppskattat samarbete med Grundtvigsinstitutet vid Göteborgs universitet. Samarbetsformerna har mejlats ut under åren och kommit att stanna vid några få återkommande inslag, den så kallade Biskopsgårdsmodellen: • Föreläsningar av universitetsforskare på folkhögskolan ibland för de studerande (Grundtvigkaféer) och ibland för en intresserad allmänhet (samtalskaféer). • Handedda studiebesök för folkhögskolans studerande på GU. • Emå och samma person från GU besökte regelbundet folkhögskolan och träffade pres-

mycket uppskattat eftersom missgynnade grupper ändligen kände att de fick samma chanser som andra och vi kände stolthet över att universitetet och vår skola samarbetade för deras skull. Ur GUs perspektiv var samarbetet framgångsrikt och mycket uppskattat i mening en dels att den akademiska kunskapen äger giltighet också utanför universitetet, dels att forskare och andra universitetsarbetare kom i kontakt med "det nya Sverige". Forskarna lärarna sade sig få en ökad förståelse, kunskap och kompetens att möta dessa nya studentgrupper. Denna erfarenhet rätt tillvaragen skulle kunna öka GU:s prioriterade studentgrupper i framtiden. 2004 stoppades definitivt detta samarbete av att pengarna drogs in. Det är nya tider nu och den öppna högskolan har en utmaning att utnyttja sin tid ver-

den har det och folkhögskolan bland annat filosofiska läsnings med forskare till. Biskopsgården säger att det är och pratar, förtroende på följande om vad det är: vad kan man? Hur ska man? rchones utvärdering, som tror att inte räddas för utvalda högskolor i det akademiska efter det vi har varit på studie och har vidat studie...

Föreläsare

Alla föreläsare/medverkande inom Göteborgs universitet som tillsammans med Grundtviginstitutet deltagit i program för Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården en eller flera gånger åren 1999-2003

1999

Stefan Schedin, Sociologiska Institutionen, Göteborgs universitet

Berit Larsson, Filosofiska Institutionen, Göteborgs universitet

Mohammad Ghamari, filmare, Göteborg

Farzaneh Bahgerzadeh, Etnografiska museet/Världskulturmuseet, Göteborg

Magnus Dahlbring, Etnografiska museet/Världskulturmuseet, Göteborg

Claes Ekenstam, Inst för idé- och lärdomshistoria, Göteborgs universitet

Einar Hansson, arkitekt, Göteborg

Björn Zetterling, journalist, Göteborg

Per Nordin, Teaterhögskolan, Göteborgs universitet

Karin Lidberg, Universitetshörnan, Göteborgs universitet

2000

Ingegärd Sigfridsson, Allmänna studievägledningen, Göteborgs universitet

Gunvor Fröberg, Avd för hushållsvetenskap, Göteborgs universitet

Christer Jonasson, SDF Biskopsgården, Göteborg

Viktoria Strid, SDF Biskopsgården, 416 63 Göteborg

Ingrid Lundgren, Studentambassadörsprojektet, Göteborgs universitet

Eva Lindgren, Göteborgs folkhögskola Nya Varvet, Göteborg

Ariella Lindström, Judiska församlingen i Göteborg

Erik Roos, Svenska Kyrkan, Vårväderstorget, Göteborg
Fatima Idris, Islamiska Kvinnoföreningen i Göteborg
Maj-Lis Follér, Iberoamerikanska institutet, Göteborgs universitet
Lars Åke Engblom, Inst för journalistik och masskommunikation,
Göteborgs universitet
Ingrid Lomfors, Museion, Göteborgs universitet
Sten Alexandersson, Öppna narkomanvården, Hisingen
Marie Rådbo, Experimentell fysik, Kemigården 1, Chalmers
Tekniska Högskola
Ernst Nyström, Avd för internmedicin, SU-Sahlgrenska
universitetssjukhuset
Jan Jörnmark, Ekonomisk historia, Göteborgs universitet
Björn Andersson, Inst för freds- och utvecklingsforskning,
Göteborgs universitet
Kerstin Hemre, UB, Göteborgs universitet
Kjell Thorbjörnsson, Artistens lokalkansli, Göteborgs universitet
Christer Ek, Utbildningsavdelningen, Göteborgs universitet

2001

Jelena Dackén, Samhällsvetenskapliga biblioteket, Göteborgs
universitet
Lennart Gustavsson, Kurs- och Tidskriftsbiblioteket, Göteborgs
universitet
Kerstin Hemre, UB, Göteborgs universitet
Kerstin Norén, Inst för svenska språket, Göteborgs universitet
Stellan Welin, Centrum för forskningsetik, Göteborgs universitet
Ernst Nyström, Avd för internmedicin, Göteborgs universitet
Edda Manga, Inst för idé- och lärdomshistoria, Göteborgs universitet
Ingrid Lundgren, Ambassadörsprojekte, Göteborgs universitet
Meral Cakir Coskkun, studerande, Sociologiska institutionen,
Göteborgs universitet
Jessika Forsgren, studerande, Sociologiska, Göteborgs universitet

Göran Larsson, Inst för religionsvetenskap, Göteborgs universitet
Jörgen Svensson, Valands Konsthögskola, Göteborgs universitet
Snezana Vucetic Bohm, Valands Konsthögskola, Göteborgs universitet

Lennart Larsson, Högskolan för Design och Konsthantverk, Göteborgs universitet

Stellan Welin, Centrum för forskningsetik, Göteborgs universitet

Edda Manga, Inst för idéhistoria och vetenskapsteori, Göteborgs universitet

Gill Widell, Företagsekonomiska institutionen, Göteborgs universitet

Lars Hansen, Sociologiska institutionen, Göteborgs universitet

Björn Andersson, Inst för socialt arbete, Göteborgs universitet

Ulla Ahlberg, Utbildningsavdelningen, Göteborgs universitet

Anette Carlsson, Universitets-tv, Göteborgs universitet

Lars Fahlén, Inst för journalistik och masskommunikation,

Göteborgs universitet
Jörgen Johansen, Inst för freds- och utvecklingsforskning, Göteborgs universitet

Ulf Molau, Botaniska institutet, Göteborgs universitet

Maren Bak, Inst för socialt arbete, Göteborgs universitet

Lars Gunnarsson, Inst för pedagogik, Göteborgs universitet

Rita Winde, Valands Konsthögskola

2002

Stellan Vinthagen, Inst för freds- och utvecklingsforskning, Göteborgs universitet
Ahmed Al Mofty, Islamska Informationsföreningen

Åke Sander, Inst för religionsvetenskap, Göteborgs universitet

Eva Andersson, Historiska institutionen, Göteborgs universitet

Einar Hansson, arkitekt, Göteborg

Christer Thörnqvist, Inst för arbetsvetenskap, Göteborgs universitet

Ylva Donning, Inst för socialt arbete, Göteborgs universitet
Mikael Efraimson, Hisingspolisen
Maj-Lis Follér, Iberoamerikanska institutet, Göteborgs universitet
Guy Heyden, Inst för arbetsvetenskap, Göteborgs universitet
Anna Maria Koziomtsis, Musikhögskolan, Göteborgs universitet
Bert Vennerholm, Psykologiska inst, Göteborgs universitet
Tarja Häikiö, Inst för bild- och konstvetenskap, Göteborgs universitet
Meira D Ahmemulic, Valands Konsthögskola, Göteborgs universitet
Olle Hagman, Teknik- och Vetenskapsstudier, Göteborgs universitet
Solveig Björcke, Inst för hushållsvetenskap, Göteborgs universitet
Kerstin Hemre, Univeristetsbiblioteket, Göteborgs universitet
Lennart Gustavsson, Kurs- och Tidskriftsbiblioteket, Göteborgs universitet

2003

Rolf Ekman, Inst för klinisk neurovetenskap, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Mölndal
Lilian Nygren-Junkin, Inst för svenska språket, Göteborgs universitet
Ulrika Wolff, Enheten för individ, kultur och samhälle, Göteborgs universitet
Margareta Forsberg, Inst för socialt arbete, Göteborgs universitet
Nigar Ibrahim, BRIS, Hvitfeldtskatan 14, Göteborgs universitet
Nils Hammarén, Inst för socialt arbete, Göteborgs universitet
Emilio Guevara, Vårvindens Fritidshus, Biskopsgården
Anna Sjö Dahl Hayman, Universitetsbiblioteket, Göteborgs universitet
Pia Nykänen, Filosofiska institutionen, Göteborgs universitet
Göran Eidevall, Inst för religionsvetenskap, Göteborgs universitet
Anneli Ambring, Hjärt-Kärlinst., Klinisk fysiologi, SU/Sahlgrenska sjukhuset

Hilde Brekke, Klinisk näringslära, Göteborgs universitet/Sahlgrenska sjukhuset

2004

Helena Brännström, Universitetsbiblioteket,
Göteborgs universitet

Patrik Möller, Inst för idéhistoria och vetenskapsteori, Göteborgs universitet

Tetz Rooke, Inst för Orientaliska och Afrikanska språk, Göteborgs universitet

Anita Lansvik, Avd för studentfrågor, Göteborgs universitet

Lennart Thörn, Inst för religionsvetenskap, Göteborgs universitet

Birger Simonsson, Inst för arbetsvetenskap, Göteborgs universitet

Dick Larsson, Inst för arbetsvetenskap, Göteborgs universitet

Staffan Lindkvist, Inst för socialt arbete, Göteborgs universitet

Britt Liljewall, Museion, Göteborgs universitet

Daniel Andersson, Inst för religionsvetenskap, Göteborgs universitet

Cecilia Bergstedt, Inst för socialantropologi, Göteborgs universitet

Åse Jagner, Angered Mödravårdscentral

Bibi Kennergren, Inst för omvårdnad, Göteborgs universitet

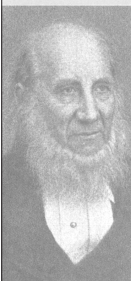
Roland Toresstad, Sahlgrenska universitetssjukhuset

Muslima Catic, Studentambassadörsprojektet, Göteborgs universitet

Anja Nyström, Studentambassadörsprojektet, Göteborgs universitet

Kamilla Petersson, Avd för information och omvärldskontakter,
Göteborgs universitet

Shahbaz Khan, Avd för information och omvärldskontakter,
Göteborgs universitet

Du är din hjärna!

med **Rolf Ekman**, professor i
neurokemi, Göteborgs universitet

som anser att hjärnan är förutsättningen
för liv, känslor och relationer.
Stress påverkar vår hjärna negativt.
Vi vet detta - men vi fortsätter att stressa.

Vad behövs för att människan ska kunna
ändra sitt beteende? Hur få större energi
och livskraft? Hur kan vi påverka vårt
välbefinnande?

Tid: måndag 27 januari 2003, kl 13-15

**Plats: Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården
paviljong**

Ett samarrangemang mellan Grundtviginstitutet vid Göteborgs
universitet och Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården
Frågor och förslag, ring Eina Hagberg 773 5571

Sammanställning av svar från enkäten 'Möten mellan Vetenskap och Samhälle'

utsänd november och december 2003

Ett 80-tal lärare, professorer och experter har medverkat i vår verksamhet i Biskopsgården. För att få en uppfattning om effekterna av dessa möten mellan vetenskap, samhälle och folkbildning i Biskopsgården har en enkät med sex frågor sänts till alla medverkande. Nedan följer en sammanställning av inkomna svar kring frågor om överföring av kunskap ställda till de föreläsare som genom Grundtviginstitutet deltagit i program främst för Folkhögskolan i Biskopsgården under åren 1998-2003.

Frågorna sammanställdes och sändes den 14 november samt 10 december 2003 till de 79 medverkande personerna. Av dessa var 53 anknutna till Göteborgs universitet och 26 personer verksamma inom Stadsdelsförvaltning (SDF), ickeregeringsorganisation (NGO), trossamfund (Svenska kyrkan, Judiska församlingen, Islamiska kvinnoföreningen) eller som frilansande konstnär.

Av de 79 tillfrågade har totalt 53 personer svarat, dvs ca 65 procent eller ca två tredjedelar.

Av de 53 med GU-tillhörighet har 40 svarat, dvs ca 75 procent eller tre fjärdedelar.

Av de 26 med annan anställning än GU har 13 personer svarat, dvs 50 procent eller hälften.

Frågorna som ställdes var:

- 1a) Ca hur många gånger per år brukar du föreläsa/medverka i program utanför GU?
- 1b) Ca hur många gånger per år brukar du föreläsa/ medverka i program inom GU för icke-GU-grupper?
- 1c) Var, i vilket sammanhang?
- 2a) Hur minns du mottagandet av dig och din kunskap i Biskopsgården?
- 2b) Hur minns du mottagandet av dig och din kunskap i samband med besök från Biskopsgården på GU?
- 3) Finns någon skillnad mellan GU-studenters frågor folkhögskola eller 'allmänheten'? Någon speciell fråga eller påstående?
- 4) Har ditt möte med människor i Biskopsgården påverkat ditt sätt att bemöta GU-studenter?
- 5) Vad är ditt intryck av Grundtviginstitutets samverkan med folkhögskolor i bl a Biskopsgården?
- 6) Övriga tankar eller förslag

Frågornas bakomliggande tankar

Första frågans svarsalternativ anger vanan att föreläsa för grupper inom/utom GU. Andra och tredje frågan anger uppfattat intresseförståelse för samt skillnad på frågor från åhörare inom/utom GU. Svarsalternativ anges via skala 0-10: 0=Icke existerande, 3=Lite, 5=Ganska stort, 7=Stort, 10=Mycket stort.

De tre sista enkätfrågorna inbjöd till utförligare svar, där fråga fyra gäller ev effekt på föreläsaren vid mötet med icke-GU-studenter som senare märks vid möten med GU-studenter. Fråga fem visar de svarandes intryck av samarbetet i stort. Fråga sex gav utrymme för tankar och förslag till vidare samarbete.

De medverkandes vana vid att möta olika publikgrupper

Flertalet av de svarande 79 personerna föreläser/medverkar

varje år i program utanför GU, de är vana att möta och bemöta studieovana, de ser det som intressant, roligt och viktigt.

Dock har en person 'slutat med sådant pga dålig ersättningsnivå för externa föreläsningar.'

För elva personer var det första gången man deltog i universitetets verksamhet utanför GU, men av de elva har åtta personer kontakter med allmänheten som del av arbetsuppgifterna som studievägledare, bibliotekarie, universitets-TV inom GU.

Bemötandet av föreläsare i Biskopsgården

När det gäller de medverkandes uppfattning av mötet med folkhögskoleelever från Biskopsgården ansåg flertalet att de mötts med ganska stort eller mycket stort intresse, någon kom ihåg det som att 'det var trevligt'.

Skillnader i folkhögskoleelevers och GU-studerandes frågeställningar

Av de femtiotre medverkande som svarat och som möter både folkhögskoleelever och universitetsstuderande anser flertalet att det finns skillnader i frågor som ställs dem, men att 'det alltid dyker upp en mängd olika frågor.' Generellt sägs att GU-studerande ställer mer specifika frågor, de är mer inne i systemet och det speciella ämnet, de är mer målinriktade i sina frågor.

Elever från folkhögskola ställer mer grundläggande, basala och varierade frågor om universitetsstudier som 'hur värdera andra betyg, hur försörja sig, hur det är att läsa och vad leder universitetsstudier till.'

Skillnaden på frågeställningar tror någon kan bero på språkproblem, någon påpekar att frågorna visar på diskrepans mellan allmänhetens oro för och intresse av viss forskning och forskarnas val av forskningstema.

Påverkan i båda riktningar

För dem som enkätfrågan om de medverkande påverkats eller ändrat deras sätt att bemöta GU-studenter var relevant för, har tjugonio svarat att det inte förändrat dem. Man är van vid andra åhörare än studenter och försöker alltid finna en passande nivå på det som förmedlas samt bemöta alla på ett korrekt sätt. Man har alltid varit noga med att visa på världen utanför GU, men också att det alltid är viktigt att bli påmind om att det inte finns några självklarheter när det gäller frågor om studier.

En tidigare folkhögskoleelev som studerat på GU och även medverkat i program på folkhögskolan säger om sig själv att hon blir sedd som invandrare fast född i Sverige, men att hon numera försöker ha mer förståelse för de elever på GU som inte haft chans att integrera sig med invandrare från förorterna: 'Om jag kommit till universitetet utan samtal om folkhögskola, Biskopsgården och GU hade jag tyckt de var löjliga - nu tänker jag att de kanske aldrig träffat en invandrare på Tjörn eller Guldheden'.

Några svarande anser att mötet kanske påverkat dem omedvetet, att det övats upp en viss lyhördhet. Några personer har svarat jakande med kommentarer som: 'blev stärkt i min tro att de frågor jag tar upp är viktiga ur ett verklighetsperspektiv; inte i mitt sätt att bemöta studenterna, däremot har jag själv påverkats och tycker i ännu högre grad att det är viktigt med t.ex. grupper från folkhögskolor; värdefullt med ett mångetniskt auditorium'.

Någon uppger insikt om behovet av uppsökande verksamhet för att nå målet med mångfald och vikten av att belysa mångkulturella aspekterna.

Tankar kring Grundtviginstitutets samverkan med folkhögskolan i Biskopsgården

En tredjedel av de medverkande som svarat har ingen eller diffus kunskap om den här formen av samverkan.

De svarande som känner till arbetet i Biskopsgården anser det viktigt att GU engagerar sig i den här typen av verksamhet, det är ett värdefullt, konstruktivt och viktigt forum som verkar vara kreativt och på rätt nivå - en mycket bra samverkan och väl värd att fortsätta och utvidga.

Det Öppna Universitetet nämns som en viktig del av universitetets åtaganden och att det ingår i forskaruppdraget att sprida forskningen ut mot allmänheten – det är dock inte enbart en plikt, man finner det också stimulerande med den här typen av möten.

Man finner det utvecklande för båda parter med t.ex. GUs avmystifiering.

Många uttrycker vikten av folkhögskoletanken i ett område som Biskopsgården och att GU engagerar sig i den här typen av verksamhet, att nå ut i förorten då detta bryter rädslan för fortsatta studier. Man uttalar att det alltid är mycket positivt när akademikers kunskap och tankar sprids även utanför universitetet.

Det sägs vara viktigt att GU presenterar sig i för åhörarna van miljö, det kan innebära en avdramatisering av akademiska studier för grupper som är ovana vid en akademisk miljö.

Det är bra och viktigt därför att det bryter ner barriären mellan universitet och folkhögskola och det kan ge inspiration till människor att läsa vidare.

För bl a invandrade människor är det betydelsefullt att komma i kontakt med högre utbildning lokalt, man tycker att det fungerar som en sluss in i samhälle och kultur.

Folkhögskoleelever vill ha mycket 'kött på benen' innan de söker till högskolan, det är ingen självklarhet att studera.

Viktigt med den personliga kontakten.

Förslag från de svarande till fortsatt arbete inom och utom universitetet

Det måste beredas tid och möjlighet att ta emot grupper från allmänheten på GU.

Om man menar allvar med att nya grupper ska in på universitetet krävs mycket nytänkande, bl a i kurser och kursplaner.

Grundtviginstitutet kan stå som modell för annat samverkansarbete (tex inom breddad rekrytering).

Utökat samarbete mellan universitet och verkligheten i samhället.

Starkare samarbete genom fler möten mellan universitet och andra skolor. Det positiva samarbetet måste utvecklas till att omfatta även andra skolformer.

Vad kan vi läsa ut av svaren ?

Uppfyllande av övergripande mål

Det Öppna Universitetet är en central del av universitetets mål. När akademikers kunskap och tankar på ett lättillgängligt sätt sprids även utanför universitetet fullföljs tankarna om folkbildning, grundlagda vid universitetets grundande och uttryckta även i verksamhetsplanen för den kommande treårsperioden.

Grundtviginstitutet har genom sitt arbete i Biskopsgården medverkat till möten mellan forskare och allmänhet, vilket uppfattas som stimulerande och utvecklande för båda parter.

Brobyggande

Samarbete genom möten är ett viktigt verktyg för att bryta ner konkreta eller upplevda barriärer mellan universitet och folkhögskola.

I förorter med mycket invandrare är det viktigt att komma i kontakt med högre utbildning lokalt, det fungerar som en sluss in i kringliggande samhälle och kultur.

Inspirerande

Förkunskap om universitetet bryter rädslan för fortsatta studier och avmystifierar akademien och kan ge inspiration till människor att läsa vidare.

Studentomhändertagande

Genom möten och relevanta samtal innan vidare studier påbörjas ges möjlighet att undvika missförstånd och distansering mellan traditionella studerandegrupper och dem med annan social, etnisk eller språklig bakgrund under universitetsstudierna. Det kan motverka avhopp från studier och samtidigt gynna både självförtroendet, studiemiljön och studieresultaten.

Utökande av nära samverkan mellan samhälle och universitet
Det finns uttalad önskan om starkare, utökat och nära samarbete genom fler möten mellan universitet, andra skolor och verkligheten ute i samhället.

Sammanställning av svar från personer verksamma inom GU: forskare och doktorander eller med uttalat utåtriktade arbetsuppgifter som studievägledare, bibliotekarier, universitets-TV

Av de 53 personerna verksamma inom GU har 40 svarat.

Fråga 1a. Tjugoen personer uppger att de brukar föreläsa/medverka i program utanför GU 3-5 gånger per år, ytterligare tio deltar i program tio eller fler gånger per år, t.ex. vid konferenser, mässor, skolor, folkhögskolor, andra högskolor, sjukhus, föreningar, företag, Universitetets vecka och Vetenskapsfestivalen. Två personer gör

det någon enstaka gång, sex personer brukar aldrig föreläsa/medverka i program utanför GU och en har 'slutat med sådant pga dålig ersättningsnivå för externa föreläsningar'.

Fråga 1b. Tjugofem personer medverkar 3-10 gånger i program inom GU för icke-GU-grupper, för åtta av de tjugofem är kontakter med allmänheten del av arbetsuppgifterna.

Femton personer uppger sig inte ha träffat andra än GU-anknutna i sitt arbete på universitetet.

Fråga 2a. Tjugo personer uppfattade att mottagandet av dem och deras kunskap mötts med 'stort till mycket stort intresse och förståelse', elva svarar att de bemöttes med 'litet till ganska stort intresse' av folkhögskoleeleverna. Två personer hade inget särskilt minne av mötet, en ansåg sig ha varit i Biskopsgården i något annat sammanhang och en person kom ihåg det som att 'det var trevligt'. För fem personer var frågan irrelevant då de inte besökt Biskopsgården utan endast mött grupper från Biskopsgården på GU.

Fråga 2b. Under besök från Biskopsgården på GU minns nio personer mottagandet av dem och deras kunskap som 'stort till mycket stort', fyra anger att intresset varit 'litet till ganska stort'. Tjugosju personer har alls inte träffat grupper från Biskopsgården på GU.

Fråga 3. På frågan om det finns någon skillnad mellan GU-studenters frågor och frågor från folkhögskola eller 'allmänhet' svarar sju personer 'stort till mycket stort', tjugoen personer anser det vara 'liten till ganska stor' skillnad.

Av de tolv nekande svaren har fem angett att det inte är någon större skillnad på frågorna 'det dyker alltid upp en mängd olika frågor', sju personer kan inte uttala sig om detta då de inte har jämförelsematerial. En liten skillnad på frågeställningarna anser sig

sex personer ha erfarit, femton ser 'ganska stor' skillnad mellan frågor från studenter och från allmänheten och sju personer anger skillnaden som 'stor till mycket stor'. 'GU-studerande ställer mer specifika frågor, de är mer inne i systemet, de är mer insatta i det speciella ämnet, mer målinriktade. Elever från folkhögskola ställer mer grundläggande, basala och varierade frågor om universitetsstudier t.ex. 'hur värdera andra betyg, hur försörja sig, hur är det att läsa, vad leder universitetsstudier till'. Skillnaden kan bero på språkproblem tror någon och ytterligare någon påpekar att frågorna visar diskrepans mellan allmänhetens oro för och intresse av viss forskning och forskarnas val av forskningstema.

Fråga 4. Sex personer har inte besvarat frågan om mötet i Biskopsgården har påverkat deras sätt att bemöta GU-studenterna. Av de trettio som svarat 'nej' har åtta personer givit förklaringar som: 'Försöker alltid utgå från dem jag möter och att finna en passande nivå på det jag förmedlar', 'har alltid varit noga med att visa på världen utanför GU', 'redan van vid andra åhörare än studenter', 'bemöter alla på ett korrekt sätt', 'det är alltid viktigt att bli påmind om att det inte finns några självklarheter vad gäller frågor om studier' och 'ev en viss lyhördhet', 'möjligen omedvetet'.

Fem personer har svarat jakande med kommentarer om mötets påverkan: 'jag tror inte jag påverkats i mitt sätt att bemöta studenterna, däremot har jag själv påverkats och tycker i ännu högre grad att det är viktigt med t ex grupper från folkhögskolor', någon har fått 'insikt om att behovet av uppsökande verksamhet är stort för att nå målet med mångfald', 'belysa de mångkulturella aspekterna' och att det är 'värdefullt med ett mångvetenskapligt auditorium', 'blev stärkt i min tro att de frågor jag tar upp är viktiga ur ett verklighets-perspektiv'.

Fråga 5. Femton svarande har inget eller litet intryck av Grundtviginstitutets samverkan med folkhögskolor, bl.a. i Biskopsgården, man har för liten kännedom om detta. Tjugofem personer ser verksam-

heten som positiv, ett bra initiativ, kul idé, konstruktivt, värdefullt och ett viktigt forum för bl a invandrade människor att komma i kontakt med högre utbildning lokalt. De tycker att det 'fungerar som en sluss in i samhälle/kultur'. Man anser det också som viktigt att sprida forskningen ut mot allmänheten, att det ingår i forskaruppgiftet. Det är utvecklande för båda parter med t.ex. GUs avmystifiering. Det är en viktig del av universitetets åtaganden – Det Öppna Universitetet. Grundtviginstitutet kan stå som modell för annat samverksarbete (t.ex. inom breddad rekrytering). En 'mycket bra samverkan och väl värd att fortsätta och utvidga'.

Fråga 6. Övriga tankar och förslag har formulerats av nio personer:

Tankar kring samverkan med folkhögskolan i Biskopsgården:

Stimulerande med den här typen av möten. Mycket viktigt att GU engagerar sig i den här typen av verksamhet, att nå ut i förorten, att GU presenterar sig i för åhörarna van miljö kan innebära en avdramatisering av akademiska studier för grupper som är ovana vid en akademisk miljö. Folkhögskoleelever vill ha mycket 'kött på benen' innan de söker till högskolan – det är ingen självklarhet att studera. Det är viktigt med folkhögskoletanken i ett område som Biskopsgården. Mer Grundtvig-samverkan och gränsöverskridande samverkan med andra. Viktigt med den personliga kontakten.

Tankar och förslag till fortsatt arbete inom GU:

Viktigt att vi också får tid och möjlighet att ta emot grupper utanför GU. Om man menar allvar med att nya grupper ska in på universitetet krävs mycket nytänkande i t.ex. kurser.

Göteborg januari 2004

Eina Hagberg

PROJEKTSEKRETERARE VID GRUNDTVIGINSTITUTET

Ylva Donning, universitetsadjunkt

Roligt möta människor i nya sammanhang

NÄR YLVA DONNING klev in på folkhögskolan i Biskopsgården kände hon igen atmosfären. Hon har nämligen själv en gång studerat på folkhögskola. Nu är hon universitetsadjunkt på Institutionen för socialt arbete och den här kvällen skulle hon föreläsa på temat ungdomar och droger på ett Filosofiskt kafé.

– Det var en fördel för mig att ha förkunskap om den studieformen, menar hon.

Bortsett från att det är hennes fördjupningsområde tycker Ylva Donning att ämnet passar bra i ett sådant sammanhang: alla har en uppfattning om droger. Före föreläsningen funderade hon lite över hur hon skulle lägga upp kvällen. Hon förberedde en traditionell föreläsning men den utvecklades efter hand till en dialog mellan henne, polisen Mikael Efraimson, och åhörarna.

–Människor berättade om egna upplevelser och vi anknöt till den aktuella situationen i stadsdelen.

– Efteråt kom en kille fram och visade en uppsats som han skrivit i ämnet. Sådant är jag inte van vid från universitetet men det var trevligt.

För Ylva Donning var det självklart att ställa upp när hon tillfrågades om hon ville medverka på ett Filosofiskt kafé.

– Det ingår ju i vårt arbete med Den tredje uppgiften. Dessutom är det roligt för egen del att träffa människor i andra sammanhang än de vanliga. Jag funderade inte ens över att tacka nej. Men det är klart att det kan bero på den aktuella arbetssituationen, om man har möjlighet.

– Vi talar en del om Den tredje uppgiften på institutionen och detta nämns också då och då av arbetsledningen.

Ylva Donning tycker att uppgiften känns ganska självklar när man är verksam inom socialt arbete. Man får inte arbeta i ett vakuum och forskningen är även viktig ute på fältet. Men ibland får forskarna höra från socialarbetare som de möter att de inte vet något om världen, och Ylva Donning medger att visst skulle de kunna synas mer utanför universitetet.

Nu håller för övrigt hon och några kolleger på att bygga upp en ny socionomutbildning där studierna bedrivs bokstavligen ute på fältet, där teori och praktik integreras. Och den ska förläggas just till Biskopsgården.

Ylva Donning berättar att de studenter som har folkhögskolestudier i bagaget ofta brukar vara väldigt stolta. Själv tror hon att de känner att folkhögskolan givit dem en möjlighet och kraft att läsa vidare.

Mer erfarenhet

Hon har inte på något vis märkt att de skulle ha svårare med studierna, jämfört med de kamrater som kommer från gymnasiet.

– Det är snarare så att de har med sig mer, större erfarenheter, än de yngre studenterna. De kan se saker och ting på ett lite annorlunda sätt.

Sedan säger hon att visst kan det kännas som en chock i början, när man plötsligt sitter där med 160 andra studenter, men menar att det nog gäller för alla nykomlingar.

Enligt Ylva Donning behövs det dock projekt som det i Biskopsgården eftersom vårt samhälle är så segregerat, utifrån såväl

klass och kön som etnicitet. Det gäller att, som hon säger, komma över de höga trösklarna. Själ ser hon det främst som en strukturell fråga. Alla måste ges rätt förutsättningar och det är nödvändigt att komma till rätta med orättvisor och missförhållanden.

– Den som tar steget och börjar studera måste också bryta med mycket i sitt liv. Då behöver man få möjlighet att se att en utbildning är viktig, för att den bland annat ger självkänsla och en framtid.

– Det behövs förebilder. Och någon som fångar upp ett intresse eller sår ett frö.

FOTO: MADELEINE LARSSON

Rolf Ekman, professor emeritus

Utmaning hitta begriplig beskrivning

NEJ, ROLF EKMAN blir verkligen aldrig uttråkad, även om han måste lägga sin föreläsning på en helt annan nivå än när han möter kolleger och medicinstudenter. Han är professor i neurokemi, numera emeritus, och har aldrig sett Den tredje uppgiften som någon betungande plikt.

– Det är en underbar utmaning att berätta det jag känner till i dag, och hitta ord och beskrivningar som gör att människor förstår så mycket att vi kan ha ett meningsfullt samtal.

– Möten med olika kategorier människor och sådant man hämtar i verkligheten är syret som får fart på forskningen. Det som gör den både framgångsrik och rolig. Annars skulle det bli väldigt abstrakt. Man löser inte alltid de stora problemen genom att sitta ensam och grunna.

Dessutom, menar Rolf Ekman, är det en viktig uppgift för forskarna att visa allmänheten hur man använt skattepengarna.

Byta erfarenheter

Han minns besöket i Biskopsgården som ett spännande möte med en grupp studerande, och ett utbyte av erfarenheter.

– Många av dem representerade samhällen som jag aldrig besökt. Jag som är nyfiken på varför människor är som de är får så mycket tillbaka. När jag får ta del av andras erfarenheter försöker

jag hitta något inom min referensram som passar in för att försöka förklara varför det förhåller sig som det gör.

Rolf Ekman berättar om en man som beskrev hur han reagerade varje gång han såg en polis. Det berodde på posttraumatisk stress, efter upplevelser i hans ursprungsland, något som Rolf Ekman självfallet känner väl till. Teoretiskt, vill säga. Det gjorde ett starkt intryck på honom att möta en person som själv hade dessa erfarenheter, mitt i ”det idylliska Sverige”.

– Mitt möte med eleverna på folkhögskolan påminde mig också om hur otroligt privilegierad jag är, och att det bara är tillfälligheter som gjort att jag inte satt och lyssnade medan någon av dem föreläste.

När Rolf Ekman föreläser för personer som inte har en medicinsk bakgrund, och i mindre sammanhang, föredrar han att samtala med åhörarna.

– Samtidigt kan jag föra fram mitt budskap, i dialogens form, och få dem med mig. Det gäller också att hela tiden återkoppla för att se att allt är begripligt. När man inte känner sitt auditorium får man helt enkelt testa sig fram.

– Jag får också något tillbaka genom att jag behöver tänka efter för att ge svar som åhörarna förstår.

Inte förutsägbart

Rolf Ekman konstaterar att människor som inte är professionellt verksamma inom området oftast ställer personligt präglade frågor.

– De små mötena är egentligen viktigast. På de stora mötena, som konferenser och kongresser, är allt så förutsägbart och retoriskt till intet förpliktigande.

Nu delar inte alla inom universitetsvärlden Rolf Ekmans entusiasm inför Den tredje uppgiften. Själv menar han att man måste ha nått en viss position och trygghet för att våga vara ”populärvetenskaplig”. Det underlättar liksom om man är professor. Och har ett

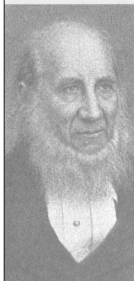
gott självförtroende, skulle man kunna tillägga. Rolf Ekman minns hur det var i början av hans karriär, hur man som forskare helt enkelt skulle ”hålla sig på sin kant”. Nu tycker han att det känns så skönt att han senare vågat börja arbeta mer utåtriktat.

– Men då måste man ibland också kunna erkänna att man inte har svar på allt. Vi forskare sitter inte inne med alla sanningar.

– Kunskap är en färskvara. Vi måste ständigt söka ny kunskap.

Åke Sander, universitetslektor i religionsvetenskap.

PROGRAM TILLSAMMANS MED FOLKHÖGSKOLAN VT 2003

Grundtvigkafé
Januari, Må 27

Du är din hjärna! Hjärnan - förutsättningen för liv, känslor och relationer. Hur kan vi själva påverka hjärnan? Rolf Ekman, Inst för klinisk neurovetenskap

Grundtvigkafé
Februari, Ons 26

Tvåspråkighet - svårigheter och fördelar
Vad innebär det att lära ett nytt språk? Hur ta del av det nya landets gemensamma minnen som finns inbyggda i språket? Lilian Nyberg-Junkin, Inst för svenska språket

Grundtvigkafé
Mars, Mån 31

Att överkomma läs- och skrivsvårigheter
Vad innebär läs- och skrivsvårigheter/dyslyxi. Hur kan vi hjälpa våra barn på bästa sätt? Ulrika Wolff, Inst för pedagogik och didaktik

Möte med tidigare elever på folkhögskolan, nu GU-studerande
April, Tors 24

Lärare, studerande, Grundtviginstitutet

Dialogkafé
April, Tors 24

Unga människor i mångkulturella områden - hur tänker man om kärlek? Margareta Forsberg, Inst för socialt arbete och Nigar Ibrahim, BRIS

Dialogkafé
Maj, Ons 24

Unga människor i mångkulturella områden - hur tänker man om kärlek? Nils Hammarén, Inst för socialt arbete och Emilio Guevara, social- och fritidsledare Vårvinden

Vetenskapsfestival
Maj, Lör 10
Friskvåderstorget

Kärlek och kultur i lokal och global kontext
Konstnärer från Biskopsgården, elever från:
Valands Konsthögskola, Musikhögskolans kurs Världskulturmusik, filmregissörer som går/ har gått på Högskolan för fotografi och film visar, berättar, musicerar kring temat *Kärlek* inom konst, musik och film.
-Studievägledare svarar på frågor om hur man söker in på universitetet, om ekonomi, om kurser och program. - Skaparhörna för barn och vuxna.

Projekt Biskopsgården 1999–2004

	<i>Dag-kafé</i>	<i>Kvällskafé</i>	<i>Besök på GU</i>	<i>Vetenskapfestival</i>	<i>Universitetets vecka</i>	<i>Totalt antal individtillfällen</i>
Organiserade tillfällen	34	9	18	6	5	72
Föreläsare/ medverkande	39	16	38	35	36	164
Deltagare/ åhörare	1 360	265	350	590	540	3 105

Dag-kafé 1999

Antal kafeer:	3 kafeer på VT 1999 + 4 kafeer på HT 1999 = 7 dagkafeer
Ämnet för kafeet:	Det svenska folkhemmet under 1900-talet Kvinnohistoria ur ett samtidsperspektiv Film om identitet, kulturmöten: Mamma flyttar hemifrån Mansbildens och gråtens sammanflätade historia Kaféer - stadens oaser, rogivande - livgivande Solidaritet - en bristvara inför framtiden? Folkhögskolan och universitetet – samarbetet under det gångna året
Antal deltagande:	60 elever och lärare x3 + 60 elever och lärare x4 = 420 individtillfällen
Föreläsare, antal:	7 föreläsare, från fyra olika institutioner inom GU samt ytterligare tre olika yrkesområden
Föreläsare, namn arbetsplats	Stefan Schedin, doktorand, Sociologiska institutionen, GU Berit Larsson, doktorand, Kvinnohfs och Filosofiska inst, GU Mohammad Ghamari, filmare Claes Ekenstam, forskare, Inst för idé- och lärdomshistoria, GU Einar Hansson, arkitekt Björn Zetterling, journalist Eina Hagberg, ansvarig för projekt Biskopsgården
Antal deltagande:	50-60 elever och lärare x3 + 50-60 elever och lärare x4 = drygt 200 Individtillfällen
I samverkan med:	Folkhögskolans lärare och föreläsare

Plats för kafeet:	Folkhögskolans dramasal Folkhögskolans klassrum Folkets Hus, Värvåderstorget
Info om kafeet:	Programblad via Folkhögskolan (Fhs) och Grundtviginstitutet (GI)
Målgrupp:	Elever och lärare på Fhs

Kvälls-kafé 1999

Antal kafeer: -

Ämnet för kafeet:

Antal deltagande:

Föreläsare, antal:

Föreläsare,
varifrån, yrke/titel:

I samverkan med:

Plats för kafeet:

Info om kafeet:

Målgrupp:

BESÖKT GU 1999

Antal GU-besök: 2 grupper på VT 1999 + 2 grupper på HT
1999 = 4 GU-besök

Ämnet för GU-besök: Bekanta sig med Universitetet genom
att besöka Universitetsbiblioteket (UB),
Teater- och Operahögskolan (Artisten),

	Grundtviginstitutet och Universitetets huvudbyggnad i Vasaparken, Kurs- och Tidskriftsbiblioteket (KTB), Informationshörnan på Vasagatan, Utbildningsavd på Storgatan
Antal deltagande:	ca 20+20+20+20 = ca 80 deltagande
Föreläsare, antal:	7 föreläsare, från fem olika institutioner inom GU
Föreläsare, varifrån, yrke/titel:	Kerstin Hemre, bibliotekarie, UB Kjell Thorbjörnsson, intendent, Artisten Maj-Lis Follér, föreståndare, GI Karin Lidberg, Gry Garter, informatörer, Informationshörnan Ulla Ahlborg, Barbro Hagne-Martín, studieinformatörer, Utbildningsavd Christina Wising, bibliotekarie, KTB
I samverkan med:	Folkhögskolan (Fhs) och resp institution
Info om besöket:	Affisch, programblad via GI, Fhs
Målgrupp:	Elever och lärare på Fhs samt anställda vid GU

SPEC. **1999**
PROGRAM

Vetenskapsfestivalen:	Möten minnen musik, likheter och olikheter Filmen Mamma flyttar hemifrån Personer o föremål från Etnografiska Museet Arabisk litteratur, kultur och musik Biskopsgårdens Minnessamling
Universitetets vecka:	-
Antal program:	2 kvällsprogram under Vetenskapsfestivalen

Antal deltagande:	70 + 40 = 110 besökare
Föreläsare, antal:	8 (Etnografiska Museets personal var med bägge kvällarna)
Föreläsare, varifrån, yrke/titel:	Mohammad Ghamari, filmare, Göteborg Farzaneh Bahgerzadeh, Etnografiska museet, Göteborg Magnus Dahlbring, Etnografiska museet, Göteborg Marina Stagh, litteraturvetare, Stockholm Einar Hansson, arkitekt, Göteborg Muhammedjan Pirbonieh, musiker, Göteborg
I samverkan med:	Fhs, Folkets Hus, Biblioteket, Värvåderstorget, Museion vid GU, Etnografiska museet och dess vänförening
Plats för program:	Folkets Hus vid Värvåderstorget
Info om program:	Affisch och programblad, GU programtidning, annonser i GP och lokaltidningar via Fhs, GI, GU, Folkets Hus och Biblioteket vid Värvåderstorget
Målgrupp:	Boende i Biskopsgården, allmänhet i Gbg

Dag-kafé 2000

- Antal kafeer: 5 på VT 2000 + 2 på HT 2000 = 7 dagkafeer
- Ämne för kafeet: Tema Högskoleprovet
Historisk och nutida syn på mat och matvanor
Möjligheter, svårigheter och värdet av att läsa vidare
Religionens roll i det moderna samhället
Droger - bruk och missbruk
Finns det liv på andra planeter?
Hur sköter du dina konflikter - hemma, i skolan, i världen?
- Föreläsare, antal: 9+2= 11 föreläsare från fem olika institutioner inom
GU samt ytterligare sex olika yrkesområden
- Föreläsare, namn,
arbetsplats: Ingegärd Sigfridsson, vägledare, Allmänna studievägledningen,
GU
Gunvor Fröberg, univ.adjunkt, Avd för hushållsvetenskap, GU
Ingrid Lundgren, ansvarig för Studentambassadörsprojektet,
GU
Eva Lindgren, studievägledare, Göteborgs folkhögskola
Nya Varvet
Marina Akbas, tidigare elev på fhs, numera sjuksköterska
Ariella Lindström, föreläsare, Judiska Församlingen i Göteborg
Erik Roos, präst, Svenska Kyrkan, Biskopsgården
Fatima Idris, styrelseledamot, Islamiska Kvinnoföreningen i
Göteborg Alexandersson, chef för Öppna narkomanvården,
Hisingen
Marie Rådbo, univ.lektor, Inst för experimentell fysik,
Chalmers/GU
Björn Andersson, forskare, Inst för freds- och
utvecklingsforskning, GU
- Antal deltagande: ca 30 elever och lärare = totalt 380 individtillfällen
ca 50 elever och lärare
ca 50 elever och lärare
ca 60 elever och lärare
ca 80 elever och lärare
ca 50 elever och lärare
ca 60 elever och lärare

I samverkan med: Folkhögskolans lärare och föreläsare

Plats för kafeet: Fågelroskolan, klassrum
Fågelroskolan, dramasalen

Info om kafeet: Programblad, affisch via GI och Fhs

Målgrupp: Elever, lärare på Fhs

Kvälls-kafé 2000

Antal kafeer: -

Ämnet för kafeet:
Antal deltagande:
Föreläsare, Antal:
Föreläsare,
varifrån, yrke/titel:
I samverkan med:

Plats för kafeet:

Info om kafeet:

Målgrupp:

Besökt GU 2000

Antal GU-besök: 1 på VT 2000 + 2 på HT 2000 = 3 GU-besök

Ämne för

GU-besök: Bekanta sig med, avdramatisera universitetsstudier genom att besöka UB, Artisten, Informationshörnan, Grundtviginstitutet och universitetets huvudbyggnad i Vasaparken, KTB, Utbildningsavdelningen, Samhällsvetenskapliga biblioteket

Antal deltagande: 20 deltagare

Föreläsare, Antal: 5 + 1 = 6 föreläsare vid sex olika institutioner inom GU

Föreläsare, Kerstin Hemre, bibliotekarie, UB
varifrån, yrke/titel: Kjell Thorbjörnsson, huschef, Artisten
Maj-Lis Follér, föreståndare, Grundtviginstitutet

Lennart Gustavsson, bibliotekarie, Kurs- och
Tidningsbiblioteket
Sandra Johansson, studieinformatör, Utbildningsavdelningen
Jelena Dackén, bibliotekarie, SVB

I samverkan med: Marja Ekdahl, lärare, Ljungskile Folkhögskola
Info om besöket: Dagsprogramblad via GI
Målgrupp: Elever på Ljungskile Folkhögskola och Göteborgs folkhögskola
i Biskopsgården

Specialprogram 2000

Vetenskapsfestival: Det öppna universitetet - kan de´ va nå´t för mej?
Universitetets
vecka: Universitetets vecka besöker Biskopsgården
Deltagan i BoBra: Vuxenutbildning inom Biskopsgården, Öppet Torg i B.
Antal program: 1 på VT 2000 + 1 på HT 2000 = 2 specialprogram
Antal deltagande: 80 + allmänhet på Vårväderstorget + 110 = 190 individtillfällen
Föreläsare, antal: 5 + 2 + 8 = 15 olika föreläsare från nio olika institutioner inom
GU
Föreläsare,
varifrån, yrke/titel: Maj-Lis Follér, föreståndare för Grundtviginstitutet
Lars Åke Engblom, docent, inst för journalistik och
masskommunikation, GU
Ingrid Lomfors, forskare, Museion, GU
Ingrid Lundgren, ansvarig för Studentambassadörsprojektet,
GU
Eina Hagberg, projektansvarig, Grundtviginstitutet
Jan Jörnmark, univ.lektor, Ekonomisk historia, GU
Ernst Nyström, professor, Inst för invärtesmedicin, GU
Musikhögskolestuderande
Matematikstuderande
Studievägledare
Studentambassadörer
I samverkan med: Fhs, Folkets Hus, Biblioteket vid Vårväderstorget
Bo Bra i Biskopsgården, SDF Biskopsgården
Västra Götalandsregionen

Plats för program: Folkets Hus vid Värvåderstorget

Info om program: Affisch, programblad, GU-program, annons i GP och Stadsdelstidning via GI, GU, Folkets Hus och Biblioteket Värvåderstorget, Kulturnätverket i Biskopsgården, Hem- och Skolföreningen Göteborg

Målgrupp: Fhs, boende i Biskopsgården, allmänhet i Göteborg

Dag-kafé **2001**

Antal kafeer: 6 på VT 2001 + 5 på HT 2001 = 11 dagkafeer

Ämne för kafeet: Svenska språket - hur svenskt är det?
Etik, genteknik och ekonomi
Hälsa, hormoner och lite om kärlek
Demokrati och narkotika i Las Americas
Möjligheter, svårigheter och värdet av att läsa vidare
Väljer man att bli religiös?
Kunskap? Vad menas med kunskap?
Nyheters historia. Från Krim-kriget till våra dagar
Rättvisa eller försoning. Konflikter i världen efter 11 sept 2001
Konsten spelar roll - samtal om konstens roll i samhället

Föreläsare, antal: 8+1+1+1+1 = 12 föreläsare från tio olika institutioner inom GU

Föreläsare, namn arbetsplats: Kerstin Norén, lektor, Inst för svenska språket
Stellan Welin, docent, Centrum för forskningsetik
Ernst Nyström, professor, Avd för internmedicin, SU/GU
Edda Manga, doktorand, Inst för idé och lärdoms historia
Ingrid Lundgren, studievägledare, Ambassadörsprojektet
Meral Cakir Coskkun, tidigare fhs-elev, nu stud på Sociologiska institutionen
Jessika Forsgren, tidigare fhs-elev, nu stud på Sociologiska institutionen
Göran Larsson, doktorand, Inst för religionsvetenskap
Stellan Welin, docent, Centrum för forskningsetik
Lars Fahlén, gästprofessor, Inst för journalistik och masskommunikation
Jörgen Johansen, forskare, Inst för freds- och utvecklingsforskning
Rita Winde, konstnär, Konsthögskolan Valand

Antal deltagande: $30+50+60+50+50+30+30+40+30 = 400$ individtillfällen

I samverkan med: Folkhögskolans lärare och föreläsare

Plats för kafeet: Fågelroskolans klassrum

Info om kafeet: Programblad, affisch via GI, lärare och elever på Fhs

Målgrupp: Elever och lärare på Fhs

Kvälls-kafé 2001

Antal kafeer: 1 på VT +1 på HT = 2 kvällskafeer

Ämnet för kafeet: Värvärderstorget eller Avenyn? Varför är ungdomar ute på stan?
Familj, Manligt & Kvinnligt, Makt & Relationer

Antal deltagande: $50+50 = 100$ individtillfällen

Föreläsare, antal: $1+2 = 3$ föreläsare från två olika enheter inom GU

Föreläsare, varifrån, yrke/titel: Björn Andersson, lektor, Inst för socialt arbete
Maren Bak, lektor, Inst för socialt arbete
Lars Gunnarsson, professor, Inst för pedagogik

I samverkan med: Fhs, Föräldraalliansen Distrikt Göteborg, Föräldraföreningen på Ryaskolan

Plats för kafeet: Fågelroskolan, folkhögskolans kafé

Info om kafeet: Affisch, programblad via skolan, elever, samverkare, SDF
Biskopsgården, Kulturnätverket i Biskopsgården

Målgrupp: Föräldrar, ungdomar, lärare i Biskopsgården

Besökt GU 2001

Antal GU-besök: 1 på VT 2001 + 2 på HT 2001 = 3 GU-besök

Ämne för

GU-besök: Bekanta sig med, avdramatisera universitetsstudier genom att besöka Botaniska Institutet vid Botaniska Trädgården, Samhällsvetenskapliga biblioteket, KTB, Universitetets huvudbyggnad i Vasaparken, Stadsbiblioteket vid Götaplatsen

Antal deltagande: 30+20+20 = 70 deltagare

Föreläsare, antal: 2+4 = 6 föreläsare vid fem olika institutioner inom GU

Föreläsare, varifrån, yrke/titel: Ulf Molau, professor, Botaniska inst, GU
Christina Berglind, studievägleddare, Botaniska inst, GU
Jelena Dackén, bibliotekarie, Samhällsvetenskapliga biblioteket, GU
Lennart Gustavsson, bibliotekarie, KTB, GU
Elisabet Lindberg, bibliotekarie, Stadsbiblioteket
Inger Jonasson, bibliotekarie/samordnare, Stadsbiblioteket

I samverkan med: Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården

Info om besöket: Dagsprogramblad, producerat på G.I.

Målgrupp: Elever och lärare på Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården

Special-program 2001

Vetenskapsfestivalen: Kan Konsten, Universitetet och Förorten samverka?

Universitetets vecka: Var finns och vem får Framtidens arbete?

Antal program: 1 på VT 2001 + 1 på HT 2001 = 2 specialprogram

Antal deltagande: 100+140 (alla fick inte plats i lokalen) = 240 individtillfällen

- Föreläsare, antal: 5+10 = 15 föreläsare från tio olika institutioner inom GU
- Föreläsare, varifrån, yrke/titel: Jörgen Svensson, professor, Konsthögskolan Valand, GU
Snezana Vucetic Bohm, fotograf, Konsthögskolan Valands Konstlab, GU
Lennart Larsson, univ.lektor, Högskolan för Design och Konsthantverk, GU
Gill Widell, forskare, Företagsekonomiska inst., GU
Lars Hansen, forskare, Sociologiska inst, GU
Rosie Rothstein, processledare, Storstadsstyrelsen i Biskopsgården
Kerstin Alnebratt, kommunalråd i Göteborg
Jan-Eric Boström, administrativ chef, Svenskt Näringsliv Göteborg
Anette Carlsson, programledare, Universitets-TV, GU
Studievägledare, GU
Studentambassadörer, GU
- I samverkan med: Storstadsstyrelsen i Biskopsgården, Bo Bra i Biskopsgården, Avd för information och omvärldskontakter, GU
- Plats för program: Friskvåderstorget, pga regn flyttat inomhus till Idépunkten, Friskvåderstorget
- Info om program: Affisch o programblad via GI, Fhs, GU-program och annons i GP och stadsdelstidning, Folkets Hus och Biblioteket Vårvåderstorget, Kulturnätverket i Biskopsgården, Föräldraalliansen distrikt Göteborg
- Målgrupp: Boende i Biskopsgården, allmänhet i Göteborg

Dag-kafé **2002 april-december**

Antal kafeer:	3 på VT 2002 + 3 på HT 2002 = 6 dagkafeer
Ämne för kafeet:	Vart är de sociala rörelserna på väg? Kläder och dräkter under renässansen Därför firas 1 maj - om den svenska arbetarrörelsen Det går att minska stressen omkring dig! Konstens betydelse då och nu - för samhället och människan Skapandet som pedagogiskt verktyg
Föreläsare, antal:	3+3 = 6 föreläsare från sex olika institutionen inom GU
Föreläsare, namn, arbetsplats:	Stellan Vinthagen, doktorand, Inst för freds och utvecklingsforskning, GU Eva Andersson, doktorand, Historiska inst, GU Christer Thörnqvist, forskare, Inst för arbetslivsvetenskap, GU Bert Vennerholm, lektor, Psykologiska inst, GU Meira D Ahmemulic, konstnär, Sverige omskatat-projektet, Konsthögskolan Valand Tarja Häikiö, univ.adjunkt, Inst för bild- och konstvetenskap
Antal deltagande:	50+40+60+70+50+40 = 310 individtillfällen
I samverkan med:	Folkhögskolans lärare och föreläsare
Plats för kafeet:	Fågelroskolans klassrum
Info om kafeet:	Programblad, producerat av G.I., lärare och elever på Fhs
Målgrupp	Elever och lärare på Fhs

Kvälls-kafeer **2002 april-december**

Antal kafeer:	2 på VT 2002 + 2 på HT 2002 = 4 kvällskafeer
Ämnet för kafeet:	Värväderstorget eller Avenyn? Varför är ungdomar ute på sta´n? Familj, Manligt & Kvinnligt, makt & relationer Kvinnors ställning inom islam - problem eller möjlighet? Ungdomars experimenterande med droger - det hände

Antal deltagande: 40+40 = 80 individtillfällen

Föreläsare, antal: 3+4 = 7 olika föreläsare från fem olika enheter inom GU och ett från annat yrkesområde

Föreläsare,
GUvarifrån,
yrke/titel: Björn Andersson, univ.lektor, Inst för socialt arbete,
Maren Bak, univ.lektor, Inst för socialt arbete, GU
Lars Gunnarsson, professor, Inst för pedagogik, GU
Ahmed Al-Mofty, informatör, Islamska
informationsföreningen, Göteborg
Åke Sander, univ.lektor, Inst för religionsvetenskap, GU
Ylva Donning, doktorand, Inst för socialt arbete, GU
Mikael Efraimsson, Hisingspolisen

I samverkan med: Föräldraföreningen på Ryaskolan, Fhs

Plats för kafeet: Fågelroskolan, skolans kafé

Info om kafeet: Affischer, programblad via skolan, elever, samverkare
SDF Kulturnätverket i Biskopsgården

Målgrupp: Föräldrar, ungdomar, lärare i Biskopsgården

Besökt GU 2002 april-december

Antal GU-besök: 0 på VT 2002 + 3 på HT 2002 = 3 GU-besök

Ämne för
GU-besök: Bekanta sig med, avdramatisera universitetsstudier
genom att besöka Inst för hushållsvetenskap, UB, Konsthallen,
Teknik- och Vetenskapsstudier, Inst för Arbetslivsvetenskap

Antal deltagande: 20+20+20 = 6 individtillfällen

Föreläsare, antal: 3+4+2 = 9 föreläsare vid fem olika enheter inom GU

Föreläsare,
varifrån, yrke/titel: Olle Hagman, lektor, Teknik och Vetenskapsstudier, GU
Dick Larsson, intendent, Inst för arbetslivsvetenskap, GU
Solveig Björcke, adjunkt, Inst för hushållsvetenskap, GU
Viveka Norlin, bibliotekarie, Inst för hushållsvetenskap,

Kerstin Hemre, bibliotekarie, UB
Kjell Thorbjörnsson, huschef, Artisten

I samverkan med: Fhs och föreläsare
Info om besöket: Programblad via GI
Målgrupp: Fhs, elever och lärare

Specialprogram 2002 april-december

Vetenskaps-
festivalen: Re-orientering i Biskopsgården

Universitetets
vecka: Tanka nya friska tankar!

Antal program: 1 på VT 2001 + 1 på ht 2002 = 2 specialprogram
Antal deltagande: 40+140 alla kom inte in i lokalen = 180 deltagare
Föreläsare, Antal: 2+5 = 7 föreläsare varav 6 från olika enheter inom GU och en från annat yrkesområde

Föreläsare, Einar Hansson, arkitekt, Göteborg
varifrån, yrke/titel: Maj-Lis Follér, föreståndare, Iberoamerikanska institutet, GU
Guy Heyden, professor emeritusk Avd för oral patologi, GU
Anna Maria Koziomtsis, musik- och rörelsepedagog,
Musikhögskolan, GU
Studievägledare
Studentambassadörer

I samverkan med: SDF Biskopsgården och Bo Bra i Biskopsgården

Plats för program: Idépunktens medborgarkontor Friskvåderstorget

Info om program: Affisch o programblad via GI, Fhs, GU-program,
annons i GP och stadsdelstidning, Folkets Hus och
Biblioteket Vårvåderstorget, kulturnätverket i Biskopsgården
Föräldraalliansen i distrikt Göteborg, Bo Bra i Biskopsgården

Målgrupp: Fhs, boende i Biskopsgården, allmänhet i Göteborg

Dag-kafé 2003

- Antal kafeer: 3 på VT 2003 + 0 på HT 2003 = 3 dagkafeer
- Ämne för kafeet: Du är din hjärna! Hjärnan - förutsättningen för liv, känslor och relationer. Två-språkighet - svårigheter och fördelar
Att överkomma läs- och skrivsvårigheter
- Föreläsare, antal: 3 föreläsare från tre olika institutioner inom GU
- Föreläsare, namn, arbetsplats: Rolf Ekman, professor, Inst för klinisk neurovetenskap
Lilian Nygren-Junkin, lektor, Inst för svenska språket
Ulrika Wolff, doktorand, Enheten för individ, kultur och samhälle
- Antal deltagande: 70+4+60 = 170 individtillfällen
- I samverkan med: Folkhögskolans lärare och föreläsare
- Plats för kafeet: Fägelroskolan, klassrum
- Info om kafeet: Programblad via GI, lärare och elever på Fhs
- Målgrupp: Elever och lärare på Fhs

Kvälls-kafé 2003

- Antal kafeer: 3 på VT 2003 + 0 på HT = 3 kvällskafeer
- Ämnet för kafeet: Nu GU-studerande, då fhs-elever
Unga människor i mångkulturella områden - hur tänker man om kärlek?
- Om unga flickors tankar om förälskelse, kärlek och förhållanden
- Om unga mäns tankar om förälskelse, kärlek och förhållanden
- Antal deltagande: 20+50+15 = 85 individtillfällen
- Föreläsare, antal: 2+2+2 = 6 föreläsare från sex olika institutioner inom GU och två med annan yrkesinriktning

Föreläsare, varifrån, yrke/titel: Meral Coskun, studentambassadör, tidigare fhs-elev
 Jessica Forsgren, studentambassadör, tidigare fhs-elev
 Margareta Forsberg, doktorande Inst för socialt arbete, GU
 Nigar Ibrahim, BRIS (Barnens rätt i samhället)
 Nils Hammarén, doktorand, Inst för socialt arbete, GU
 Emilio Guevara, pedagog/socialarbetare, Fritid och Kultur, Biskopsgården

I samverkan med: Fhs, Föräldraalliansen distrikt Göteborg, Föräldraföreningen på Ryaskolan

Plats för kafeet: Fågelroskolan, skolans kafé

Info om kafeet, hur: Affischer, programblad via skolan, elever, samverkare, SDF Biskopsgården, Kulturnätverket i Biskopsgården

Målgrupp: Föräldrar, ungdomar, lärare i Biskopsgården

Besökt GU 2003

Antal GU-besök: 0 på VT 2003 + 1 på HT 2002 = 1 GU-besök

Ämne för GU-besök: Bekanta sig med, avdramatisera universitetsstudier genom att besöka Göteborgs universitets centralbibliotek, Humanisten, Inst för religionsvetenskap

Antal deltagande. 25 deltagande

Föreläsare, antal: 4 på HT 2003 = 4 föreläsare vid tre olika institutioner inom GU

Föreläsare, varifrån, yrke/titel: Anna Sjärdahl Hayman, bibliotekarie, UB
 Pia Nykänen, bitr forskare, ansvarig för Introduktionskursen, Filosofiska inst.
 Göran Eidevall, forskare, Inst för religionsvetenskap
 Marita Öhman, studievägledare, Inst för religionsvetenskap

I samverkan med: Fhs lärare

Info om besöket,
hur: Programblad via GI

Målgrupp: Fhs elever

Specialprogram 2003

Vetenskaps-
festivalen: Kärlek och kultur i lokal och global kontext

Universitetets
vecka: Ät bra och må bra!

Antal program: 1 på VT 2003 + 1 på HT 2003 = 2 specialprogram

Antal deltagande: 200+80 = 280 individtillfällen

Föreläsare, antal: 12+4 = 16 föreläsare från olika institutioner inom GU

Föreläsare,
varifrån, yrke/titel: Margareta Sjöholm, projektledare, Bo Bra i Biskopsgården
Samira Ajanovic, kontaktperson, Kultur&-
Konstnärsföreningen Spektrum, Biskopsgården
Meira Ahmemulic, konstnär, Sverige omskapat-projektet,
Konsthögskolan Valand, GU
Suzy Georgievska, konstnär, Sverige omskapat-projektet,
Konsthögskolan Valand, GU
Josué Trellar, musiker, Världskulturmusik-projektet,
Musikhögskolan, GU
Patrik Wingård, musiker, Världskulturmusik-projektet,
Musikhögskolan, GU
Lars Borg, musiker, Världskulturmusik-projektet,
Musikhögskolan, GU
Bruno Andersen, musiker, Världskulturmusik-projektet,
Musikhögskolan, GU
Johan Lundborg, filmregissör, Högskolan för
fotografi och film, GU
Carl Johan Storm, filmregissör, Högskolan för
fotografi och film, GU

Sophia Olsson, filmregissör, Högskolan för fotografi och film,
GU

Christer Ek, studievägledare, Avd för studentfrågor, GU

Anneli Ambring, doktorand, Biomedicin, SA/GU

Hilde Bräcke, doktorand, Klinisk näringsfysiologi, SA/GU

Kamilla Petersson, projektledare, Avd för information och
omvärldskontakter, GU

Alexandra Iriarte, studentambassadör, GU

I samverkan med: Kultur&-Konstnärsföreningen Spektrum, Biskopsgården
Valands Konsthögskola, Högskolan för Fotografi och film,
Musikhögskolan, Avd för information och omvärldskontakter,
GU

Plats för program: Friskvåderstorget 'Tältprojektet'

Info om program,
hur:

Affisch och programblad via G.I., Fhs, GU-program och
annons i GP och stadsdelstidning, Folkets Hus och
Biblioteket Vårvåderstorget, Kulturnätverket i Biskopsgården,
Föräldraalliansen distrikt Göteborg, Bo Bra i Biskopsgården

Målgrupp. Fhs, boende i Biskopsgården, allmänhet i Göteborg

Dag-kafé 2004

Antal kafeer: 0 på VT 2004 + 0 på HT 2004 = 0 kafeer

Ämne för kafeet.

Föreläsare, antal:

Föreläsare, namn
arbetsplats:

Antal deltagande:

I samverkan med:

Plats för kafeet:

Info om kafeet:

Målgrupp:

Kvälls-kafé 2004

Antal kafeer: 0 på VT 2004 + 0 på HT 2004 = 0 kafeer

Ämnet för kafeet:

Antal deltagande:

Föreläsare, antal:

Föreläsare,
varifrån, yrke/titel:

I samverkan med:

Plats för kafé:

Info om kafeet:

Målgrupp:

Besökt GU 2004

Antal GU-besök: 2 på VT 2004 + 2 på HT 2004 = 4 GU-besök

Ämne för

GU-besök: Bekanta sig med, avdramatisera universitetsstudier genom att besöka Humanistiska fakulteten, UB, Inst för Orientaliska och Afrikanska språk, Avd för Studentfrågor, Inst för religionsvetenskap, Inst för arbetsvetenskap

Antal deltagande: 25+25+20+25 = 95 deltagande

Föreläsare, antal: 8 föreläsare från sju olika institutioner inom GU

Föreläsare, varifrån, yrke/titel: Helena Brännström bibliotekarie, UB, GU
Patrik Möller, Inst för idéhistoria och vetenskapsteori/
Introduktionskurs, GU
Tetz Rooke, lektor, Inst för Orientaliska och Afrikanska Språk, GU
Anita Lansvik, studievägledare, Avd för studentfrågor, GU
Lennart Thörn, lektor, Inst för religionsvetenskap, GU
Birger Simonsson, professor, Inst för arbetsvetenskap, GU
Dick Larsson, intendent, Inst för arbetsvetenskap, GU
Staffan Lindkvist, jurist, Inst för socialt arbete, GU

I samverkan med: Lärare vid Göteborgs fhs Nya Varvet, Collegeutbildningen, fhs i Biskopsgården, Fyrklövern, Hela Världen samt Sta Birgitta-skolan

Info om besöket: Programblad genom G.I.

Målgrupp: Folkhögskolornas elever och lärare

Specialprogram 2004

Vetenskapsfestivalen: Meningen med livet - leva för att lära sig leva det här livet eller livet efter detta?

Universitetets
 vecka: Hälsa och vård: Att se människan - oavsett kulturella
 traditioner

Antal program: 1 på VT 2004 + 1 på ht 2004 = 2 specialprogram

Antal deltagande: 60+70 = 130 individtillfällen

Föreläsare, antal: 3+6 = 10 föreläsare från nio olika institutioner inom GU
 och två från annan yrkesinriktning

Föreläsare,
 varifrån, yrke/titel: Britt Liljewall, historiker, Museion, GU
 Daniel Andersson, religionsvetare, Inst för religionsvetenskap,
 GU
 Cecilia Bergstedt, socialantropolog, Inst för socialantropologi,
 GU
 Åse Jagner, barnmorska, Mödravårdscentralen, Angered
 Bibi Kennergren, studierektor, Inst för omvårdnad, GU
 Roland Torestad, sjukhuspräst, Sahlgrenska, SU
 Muslima Catic, studentambassadör GU, fd elev på fhs
 Anja Nyström, studentambassadör, GU
 Kamilla Petersson, Avd för information och omvärldskontakter,
 GU
 Shahbaz Khan, Avd för information och omvärldskontakter,
 GU

I samverkan med: Fhs, Vetenskapsfestivalen, Avd för information och
 omvärldskontakter, GU

Plats för program: Fågelroskolans kafé

Info om program: Affisch o programblad, distrib via G.I., Fhs, GU-program,
 annons i GP och stadsdelstidning, Folkets Hus och
 Biblioteket Vårväderstorget, Kulturnätverket i Biskopsgården,
 Föräldraalliansen distrikt Göteborg, Bo Bra i Biskopsgården

Målgrupp: Fhs, boende i Biskopsgården, allmänhet i Göteborg

Göteborg januari 2006
 Eina Hagberg
 Projektsekreterare vid Grundtviginstitutet

Eina Hagberg, projektsekreterare

Osäkra ekonomiska förutsättningar

GRUNDTVIGINSTITUTETS projekt i Biskopsgården har drivits av en person, projektsekreteraren Eina Hagberg. Hon är anställd vid universitetet, med en 75-procentig tjänst. Till en början arbetade hon 50 procent av en heltidstjänst på Centrum för forskningsetik och under hösten 1998 25 procent inom Grundtviginstitutet. Två år senare kom tiden att delas lika mellan de två arbetsplatserna.

Inom Grundtviginstitutet var Eina Hagberg projektanställd med förordnanden som löpte på tre, sex eller nio månader, vilket gjorde det möjligt för arbetsgivaren att göra uppehåll i anställningen genom att åberopa brist på medel eller arbetsuppgifter.

Ingen vikarie

Grundtviginstitutets budget har främst rymt medel för föreståndarens tjänst men också ett mindre belopp för verksamheten.

När projektsekreteraren under en period var sjukskriven anställdes ingen vikarie, vilket innebar att det fanns medel kvar för att fortsätta med projektet under nästkommande år. Dessutom undervisade institutets föreståndare inom andra enheter på universitetet, vilket också gav medel som kunde användas för Biskopsgårdsprojektet.

Samarbetspartnern, d v s Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården, har bidragit med lokaler, distribution av information och genom att den egna personalen deltagit i arbetet. Det gäller också andra parter som man från projektets sida samarbetat med i stadsdelen.

Under den period som Eina Hagberg var sjukskriven fick projektet som tidigare nämnts ligga nere.

– Verksamheten var alltså mycket sårbar, konstaterar hon.

– Det visar hur vanskligt det är att låta ett projekt stå och falla med en person.

– Dessutom förutsätter allt kontakt- och nätverksarbete kontinuitet. Annars raderas det förtroendekapital man byggt upp och det har varit en svårighet att återfå detta igen efter varje avbrott.

– Det har krävts uthållighet och en stark övertygelse om att verksamheten är allt för viktig för att ge upp. Men det konkreta arbetet hade fungerat klart bättre med en säker ekonomi.

– Man kan också fråga sig vilken syn på framtidens studenter som speglas i de ekonomiska prioriteringar som gjorts. Vilka är det som ska studera på universitetet?

FOTO: MADELEINE LARSSON

Kontakter:

Göteborgs universitet
Grundtviginstitutet
405 30 Göteborg
Telefon: 031 – 773 5571
E-post: eina.hagberg@adm.gu.se

Göteborgs folkhögskola i Biskopsgården
Mildvädersgatan 7
418 33 Göteborg
Telefon: 031 – 547862, 543482
E-post: biskopsgarden.fhsk@gbg.fhsk.se
E-post: madeleine.larsson@folkbildning.net

Göteborgs stad Biskopsgården
Box 480 63
418 22 Göteborg
Tel: 031-366 60 00
E-post: web-master

Idépunkten på Friskväderstorget
SDF Biskopsgården
Box 48063
418 22 Göteborg

Länkar:

Bo Bra Processen: www.biskopsgarden.goteborg.se
Webmaster
Center för Grundtvig-studier vid Aarhus universitet: www.au.dk/da/teo/cgrundtv/
Centrum för Danmarksstudier: www.hist.lu.se/dkstud/index.htm
Folkbildningsnätet: www.folkbildning.net/
Folkbildningsrådet: www.folkbildning.se/
Fhsk gemensamma hemsida: [/www.folkhogskola.nu/page/Courses/TAB/Long/index.html](http://www.folkhogskola.nu/page/Courses/TAB/Long/index.html)
Folkuniversitetet: www.folkuniversitetet.se/templates/ort.aspx?id=3040
Grundtvig akademiet i Danmark: www.grundtvigakademiet.dk/
Göteborgs fhsk i Biskopsgården: www.gbg.fhsk.se/default.asp?lid=1&ulid=54&show=1
Göteborgs fhsk Nya Varvet: www.gbg.fhsk.se
Göteborgs stad Biskopsgården: www.biskopsgarden.goteborg.se
Göteborgs universitetsbibliotek: www.ub.gu.se/?initLang=1
Idépunkten, medborgarkontor på Friskvåderstorget: www.biskopsgarden.goteborg.se
Nationellt program för folkbildningsforskning: www.liu.se/mimer/
Sveriges fhsk A-Ö: www.fin.fhsk.se/Alphabetical.asp?strQueryEmpty=Yes
Sveriges fhsk via Sverigekarta: www.fin.fhsk.se/Geographical.asp?strQueryEmpty=Yes
UniversitetsTV: www.gu.se/universitetstv/

TV-reportage om Grundtviginstitutet i Biskopsgården:
<http://real.gu.se/real/GUTV/arkiv/00170.ram> - för Real Player
mms://wms.it.gu.se/GUTV/arkiv/00170a.asf - Windows media

Litteratur

Andersson, Daniel & Sander, Åke (red), 2005. *Det mångreligiösa Sverige – ett landskap i förändring*. Lund: Studentlitteratur

Axelsson, Lars-Erik & Bodin, Kiki & Norberg, Rosalie & Persson, Tore & Svensson, Ingemar, 2001. *folkbildning.net – en antologi om folkbildningen och det flexibla lärandet*. Stockholm: Folkbildningsrådet & Distum

Bergstedt, Bosse & Larsson, Staffan (red), 1995. *Om folkbildningens innebörder – nio försök att fånga en företeelse*. Mimers småskriftserie nr 1, Inst för pedagogik och psykologi, Linköpings universitet. Linköping: Skapande Vetande

Berndtsson, Rolf, 2003. *Nya folkhögskolor. En uppföljningsstudie av de folkhögskolor som blivit självständiga mellan åren 1991 och 2000*. Stockholm: Folkbildningsrådet

Ehn, Billy & Löfgren, Orvar, 2004. *Hur blir man klok på universitetet?* Lund: Studentlitteratur

Enheten för Mångkulturell Utveckling, Göteborgs Stad/Frölunda, 2005. *Demokrati pågår – 13 reportage från Göteborg*. Göteborg: Mångkulturell Utveckling

Falsafi, Leili, 2004. *På tal om mångfald*. Stockholm: Natur och Kultur

Svenska folkhögskolans lärarförbund. Tidskriften *Folkhögskolan*. Sundbyberg: (SFHL)

Gustavsson, Bernt, 1998. *Bildning i vår tid - Om bildningens möjligheter och villkor i det moderna samhället*. Wahlström & Widstrand

Laginder, Ann-Marie & Landström, Inger (red) 2005. *Folkbildning – samtidig eller tidlös? Om innebörder över tid*. Mimer Nationellt program för folkbildningsforskning, Linköpings universitet. Linköping: Skapande Vetande

Nilsson, Lennart, 1997. *Mångfald – Bilder av en storstadsregion*. SOM-rapport nr 21. Göteborg: Göteborgs universitet, SOM-institutet

Onsér-Franzén, Jill & HumTek HB, 1998. *Folkbildaren - en ny intellektuell*. Göteborg: HumTek HB

Onsér-Franzén, Jill och HumTek HB, 1996. *Kulturens giganter*. Göteborg: HumTekHB

Peste, Jonathan, 2003. *Religion och terrorism – Mellan samvaro och radikalism*. Lund: Studentlitteratur

Regeringens proposition, 2001/02:15. *Den öppna högskolan*. Stockholm: Regeringskansliet

Sanne, Hanne & Vind, Ole (red) 2003. *Grundtvig – Nyckeln till det danska*. Centrum för Danmarksstudier vid Lunds universitet. Lund: Makadam Förlag

SOU, 2000:47. *Mångfald i högskolan – Reflektioner och förslag om social och etnisk mångfald i högskolan*. Stockholm: Regeringskansliet

SOU, 2003:94. *Folkbildningens särart – Offentlighet, forskning och folkbildares självförståelse*. Stockholm: Regeringskansliet

SOU 2003:108. *Folkbildning och integration – Utsatt folkbildning*. Eriksson, Lisbeth & Osman, Ali. Folkbildning och funktionshinder. Larsson, Stig & Egard, Hanna & Olofsson, Kerstin. Stockholm: Regeringskansliet

SOU 2003:112. *Deltagares upplevelse av folkbildningen – Det här borde alla få pröva!* Paldanius, Sam. *Existens och folkbildning*. Bergstedt, Bosse & Helmstad, Glen.

SOU 2003:25. *Fyra rapporter om folkbildning Folkbildningsrådets myndighetsroll. Särdrag kostar. Folkbildningen och kulturen. Vem 'styr' i folkbildningen?* Stockholm: Regeringskansliet

Tuijnman, Albert & Hellström, Zenia, 2001. *Nyfikna sinnen – Nordisk vuxenutbildning i jämförelse*. Köpenhamn: Nordisk Ministerråd

GÖTEBORGS
UNIVERSITET